

**Τ.Ε.Ι ΗΠΕΙΡΟΥ
ΣΧΟΛΗ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ & ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ
ΤΜΗΜΑ ΛΟΓΙΣΤΙΚΗΣ**

ΠΤΥΧΙΑΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ

**Οι Χρηματοοικονομικές Καταστάσεις των Εισηγμένων σε
Οργανωμένες Χρηματιστηριακές Αγορές Ομίλων Επιχειρήσεων –
η περίπτωση του Χρηματιστηρίου Αθηνών.**

Κων/νος Ναυρόζογλου

A.M.:10581

Άννα Σακελλαρίου

A.M.: 11311

Επιβλέπων: Ευάγγελος Χύτης, Καθηγητής Εφαρμογών

ΠΡΕΒΕΖΑ 2013

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΕΙΣΑΓΩΓΗ.....	1
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1	
ΕΛΛΗΝΙΚΑ (Ε.Λ.Π.) & ΔΙΕΘΝΗ ΛΟΓΙΣΤΙΚΑ ΠΡΟΤΥΠΑ (Δ.Λ.Π.).....	2
1.1 Η Ελληνική Λογιστική Τυποποίηση (Λογιστικές Αρχές και κανόνες).....	2
1.1.1 Οι Οικονομικές Καταστάσεις.....	2
1.1.2 Κατάρτιση Ενοποιημένων Λογαριασμών σύμφωνα με τα Ελληνικά Λογιστικά Πρότυπα.....	3
1.2 Η Έννοια και ο Σκοπός των Διεθνών Λογιστικών Προτύπων (I.A.S./Δ.Π.Χ.Α.).....	4
1.3 Η Δημιουργία και υιοθέτηση των Διεθνών Λογιστικών Προτύπων (I.A.S/ Δ.Π.Χ.Α.).....	5
1.4 Δ.Λ.Π. & Δ.Π.Χ.Α. και Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις	6
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2	
ΟΙ ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΕΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ ΣΥΜΦΩΝΑ ΜΕ ΤΗΝ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΝΟΜΟΘΕΣΙΑ	8
2.1 Ενοποιημένες Οικονομικές καταστάσεις του Κ.Ν. 2190/1920.....	8
2.2 Υποχρέωση για σύνταξη ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων.....	8
2.3 Σχέση μητρικής-θυγατρικής.....	9
2.4 Η Κατάρτιση των Ενοποιημένων Οικονομικών Καταστάσεων σύμφωνα με τα Ε.Λ.Π.....	10
2.4.1 Απαλλαγή από την υποχρέωση κατάρτισης ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων.....	10
2.4.2 Εξαιρέσεις από την υποχρέωση κατάρτισης ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων.....	12
2.5 Μορφές Ομίλων.....	13
2.6 Τεχνικές ενοποίησης.....	15
2.6.1 Ολική ενοποίηση.....	15
2.6.2 Η ενοποίηση συγγενών Επιχειρήσεων – Μέθοδοι Αποτίμησης Συμμέτοχων	17
2.6.2.1 Η μέθοδος της αποτίμησης στο κόστος κτήσης.....	18
2.6.2.2 Η μέθοδος της αποτίμησης με βάση την καθαρή θέση.....	19
2.7 Διεταιρικές συναλλαγές και Ενοποίηση	20
2.7.1 Διεταιρικές Πωλήσεις Αποθεμάτων.....	21
2.7.2 Πωλήσεις της μητρικής εταιρείας προς τη θυγατρική.....	23
2.7.3 Πωλήσεις της θυγατρικής εταιρείας προς τη μητρική.....	23
2.7.4 Πωλήσεις μιας θυγατρικής προς κάποια άλλη θυγατρική του ομίλου.....	25

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3

ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΕΣ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ ΣΥΜΦΩΝΑ ΜΕ ΤΑ Δ.Λ.Π. ΚΑΙ ΤΑ Δ.Π.Χ.Α.....	27
3.1 Εισαγωγή στα Διεθνή Λογιστικά Πρότυπα	27
3.2 Υποχρέωση παρουσίασης ενοποιημένων Οικονομικών καταστάσεων σύμφωνα με τα Δ.Λ.Π.....	28
3.3 Έλεγχος μητρικής προς θυγατρική επιχείρηση.....	29
3.4 Απαλλαγή παρουσίασης ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων σύμφωνα με τα Δ.Λ.Π.....	29
3.5 Διαδικασία ενοποίησης σύμφωνα με τα Δ.Λ.Π. (Δ.Λ.Π. 27).....	30
3.6 Μέθοδοι αποτίμησης των συμμετοχών σύμφωνα με τα Δ.Λ.Π.....	32
3.7 Γνωστοποιήσεις σύμφωνα με τα Δ.Λ.Π.....	33
3.8 Αναγνώριση συνένωσης επιχειρήσεων σύμφωνα με το Δ.Π.Χ.Α. 3.....	34
3.9 Λογιστική μέθοδος συνένωσης επιχειρήσεων (Δ.Π.Χ.Α. 3).....	36
3.10 Αλλαγές που επέρχονται στα Δ.Λ.Π. και στα Δ.Π.Χ.Α.....	36

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4

ΟΜΟΙΟΤΗΤΕΣ - ΔΙΑΦΟΡΕΣ ΜΕΤΑΞΥ ΤΩΝ ΛΟΓΙΣΤΙΚΩΝ ΠΡΟΤΥΠΩΝ (Δ.Λ.Π.) ΚΑΙ (Ε.Λ.Π.)....	40
4.1 Ομοιότητες -Διαφορές Διεθνών και Ελληνικών Λογιστικών Προτύπων σχετικά με τις ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις.....	40
4.2 Ομοιότητες και Διαφορές μεταξύ των Λογιστικών πρότυπων (Δ.Λ.Π.) και (Ε.Λ.Π.) μέσω της χρήσης Πινάκων.....	42
4.3 Οι Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις Εταιρειών Εισηγμένων στο Χ.Α.....	47
4.4 Περίπτωση παρουσίασης διαφόρων Ενοποιημένων Οικονομικών Καταστάσεων Ομίλου με βάση τα Ε.Λ.Π. και τα Δ.Λ.Π.....	47
4.5 Διαφορές τιμών των Ενοποιημένων Οικονομικών Καταστάσεων ανάμεσα σε Ε.Λ.Π. και Δ.Λ.Π. μέσω την χρήση Πινάκων.....	58
ΣΥΝΟΨΗ ΚΑΙ ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ.....	60
ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ.....	61
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΑ.....	62

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Η Διεθνής επιχειρηματική κοινότητα και η παγκόσμια αγορά διανύουν μια νέα εποχή με καινούργιους κανόνες και πολλές προκλήσεις. Για τον λόγο αυτό, ολοένα και περισσότερες επιχειρήσεις προσπαθούν να γίνουν ισχυρότερες μέσω της συνένωσης τους με άλλες επιχειρήσεις και να δραστηριοποιούνται με την μορφή ομίλων με απώτερο σκοπό να μειώσουν σημαντικά τα κόστη τους και να εξασφαλίσουν βιωσιμότητα και κερδοφόρα λειτουργία.

Κάθε χώρα τηρεί συνήθως την δική της εθνική φορολογική νομοθεσία και εφαρμόζει λογιστικούς κανόνες που στην πλειονότητα των περιπτώσεων οι όμιλοι των επιχειρήσεων που δραστηριοποιούνται στην χώρα αυτή υποχρεούνται να ακολουθήσουν.

Με το άνοιγμα όμως των χρηματαγορών και κεφαλαιαγορών, ολοένα και περισσότερες επιχειρήσεις δραστηριοποιούνται διεθνώς. Έτσι λοιπόν δημιουργήθηκε η ανάγκη να διαμορφωθεί ένα κοινά αποδεκτό σύνολο αρχών και κανόνων και πολιτικών που πρέπει να ακολουθούνται από τους λογιστές και τις διοικήσεις των επιχειρήσεων κατά την σύνταξη των οικονομικών καταστάσεων ώστε αυτές, να είναι αξιολογήσιμες και συγκρίσιμες σε διάφορες χώρες, ανεξάρτητα από τους κανόνες μέτρησης της περιουσίας και των οικονομικών αποτελεσμάτων που μπορεί να επικρατούν στην καθεμία. Το σύστημα αυτό ξεκίνησε να χρησιμοποιείται στην Ελλάδα τον Ιανουάριο του 2005 και υποχρέωσε τις εταιρείες που ήταν εισηγμένες στο Χρηματιστήριο Αξιών Αθηνών να εφαρμόζουν τα Διεθνή Λογιστικά Πρότυπα και να παρουσιάζουν μέσω αυτών τις ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις τους.

Στην παρούσα εργασία θα παρουσιάσουμε τα σημαντικότερα σημεία όσον αφορά τις αρχές και τους κανόνες που εφαρμόζονται κατά την σύνταξη των Ενοποιημένων Χρηματοοικονομικών Καταστάσεων των εισηγμένων στο (Χ.Α.) Ομίλων πριν και μετά την υποχρεωτική εφαρμογή των Διεθνών Λογιστικών Προτύπων (Δ.Λ.Π).

Στο πρώτο μέρος της εργασίας, γίνεται γενικότερη αναφορά στο θεσμικό πλαίσιο που αφορά την σύνταξη των Ενοποιημένων Οικονομικών Καταστάσεων (ΕΟΚ) σύμφωνα με τα Ελληνικά και τα Διεθνή Λογιστικά Πρότυπα (Δ.Λ.Π). Στο δεύτερο μέρος, γίνεται περιγραφή και παρουσίαση των Ενοποιημένων Οικονομικών Καταστάσεων σύμφωνα με τα Ε.Λ.Π.. Στο τρίτο μέρος της εργασίας, παρουσιάζονται και αναλύονται τα Δ.Λ.Π. που εφαρμόζονται κατά την σύνταξη των ΕΟΚ. Στο τέταρτο μέρος γίνεται αναφορά στην νομοθεσία που διέπει την δημοσιοποίηση των Οικονομικών Καταστάσεων και Αναφορών των εισηγμένων στο Χρηματιστήριο Αθηνών εταιρειών και δίδονται παραδείγματα με Ενοποιημένες

Οικονομικές καταστάσεις σύμφωνα με τα Ε.Λ.Π. και σύμφωνα με τα Δ.Λ.Π, καθώς και οι σημαντικότερες διαφορές ανάμεσα στα Ε.Λ.Π. και τα Δ.Λ.Π. . Τέλος γίνεται μια σύνοψη των σημαντικότερων διαπιστώσεων και ευρημάτων.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1

ΕΛΛΗΝΙΚΑ (Ε.Λ.Π.) & ΔΙΕΘΝΗ ΛΟΓΙΣΤΙΚΑ ΠΡΟΤΥΠΑ (Δ.Λ.Π.).

1.1 Η Ελληνική Λογιστική Τυποποίηση (Λογιστικές Αρχές και κανόνες).

Ο όρος Ελληνικά Λογιστικά Πρότυπα (Ε.Λ.Π.) δεν υπάρχει επισήμως, αλλά χρησιμοποιείται για να περιγράψει το σύνολο της ελληνικής νομοθεσίας, συμπεριλαμβάνοντας αρχές και κανόνες, που αφορούν τις διαδικασίες κατάρτισης και παρουσίασης των ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων.

Τη σημαντικότερη θέση στα Ελληνικά Λογιστικά Πρότυπα κατέχει το Ελληνικό Γενικό Λογιστικό Σχέδιο (Ε.Γ.Λ.Σ.) , το οποίο σε πολλά σημεία συμφωνεί με τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς (Δ.Π.Χ.Α.), αλλά και ο βασικός νόμος για την λειτουργία των Ανωνύμων Εταιρειών (ν.2190/1920), όπως ισχύει σήμερα. Στη συνέχεια ακολουθούν ο Κώδικας Βιβλίων και Στοιχείων (Κ.Β.Σ.), ο κώδικας φορολογίας εισοδήματος και μια σειρά από άλλα μικρότερης σημασίας νομοθετήματα.

1.1.1 Οι Οικονομικές Καταστάσεις.

Οι οικονομικές καταστάσεις¹ αποτελούν μια δεδομένη απεικόνιση της οικονομικής θέσης και επίδοσης μιας οικονομικής μονάδας. Γενικά, επιδίωξη των οικονομικών καταστάσεων είναι να παρέχουν πληροφορίες σχετικά με την οικονομική θέση, την επίδοση και τις ταμειακές ροές της οικονομικής μονάδας, που είναι χρήσιμες για τις οικονομικές φάσεις ενός ευρύ κύκλου χρηστών. Παρουσιάζουν επίσης τα αποτελέσματα της διαχείρισης από τη διοίκηση της οικονομικής μονάδας των πόρων που της εμπιστεύθηκαν. Έτσι, οι οικονομικές καταστάσεις παρέχουν πληροφορίες σχετικά με τα περιουσιακά στοιχεία, τις υποχρεώσεις, τα ίδια κεφάλαια, τα έσοδα, τις δαπάνες και τις ταμειακές ροές της επιχείρησης.

¹ Βλ. Grand Thornton, (2009), "Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς I.F.R.S., τόμος Α΄, εκδόσεις Grand Thornton, σελ. 43.

Επιβάλλεται να καταρτίζονται πάντα με τέτοιο τρόπο ώστε να διακρίνονται από τα ποιοτικά χαρακτηριστικά της σαφήνειας, της συνάφειας, της συγκρισιμότητας και της αξιοπιστίας.

Πολλές είναι οι ομάδες των ενδιαφερόμενων που χρησιμοποιούν τις οικονομικές καταστάσεις που καταρτίζει μια επιχείρηση ως πηγή πληροφόρησης. Στους χρήστες των οικονομικών καταστάσεων συγκαταλέγονται οι επενδυτές και υποψήφιοι επενδυτές, οι εργαζόμενοι στην επιχείρηση, οι δανειστές, οι προμηθευτές, οι πιστωτές, οι πελάτες, το κράτος και τα όργανά του καθώς και το ευρύτερο κοινό. Όλοι οι παραπάνω χρησιμοποιούν τις οικονομικές καταστάσεις για να αντλήσουν χρήσιμες πληροφορίες και να λάβουν διάφορες οικονομικές αποφάσεις.

Σύμφωνα με τα Ελληνικά Λογιστικά Πρότυπα, οι οικονομικές καταστάσεις είναι ο Ισολογισμός, τα Αποτελέσματα Χρήσης, ο Πίνακας Διάθεσης Αποτελεσμάτων και το Προσάρτημα, ενώ σύμφωνα με τα Διεθνή Λογιστικά Πρότυπα τις οικονομικές καταστάσεις αποτελούν ο Ισολογισμός, η Κατάσταση Λογαριασμού Αποτελεσμάτων Χρήσης, η Κατάσταση Μεταβολής Ιδίων Κεφαλαίων, η Κατάσταση Ταμειακών Ροών και οι Επεξηγηματικές σημειώσεις (notes).

1.1.2 Κατάρτιση Ενοποιημένων Λογαριασμών σύμφωνα με τα Ελληνικά Λογιστικά Πρότυπα.

Σύμφωνα με την ελληνική Νομοθεσία Ν.2190/1920 (Περί Ανωνύμων Εμπορικών Εταιρειών): α) Κάθε επιχείρηση² που διέπεται από το ελληνικό δίκαιο, και είναι μητρική σύμφωνα με όσα ορίζονται στην περίπτ. α της παρ.5 του άρθρου 42 ε, του παραπάνω νόμου, υποχρεούται να καταρτίζει ενοποιημένους λογαριασμούς (ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις) και ενοποιημένη έκθεση διαχείρισης. Επίσης η μητρική επιχείρηση και όλες οι θυγατρικές της επιχείρησης, καθώς και οι θυγατρικές των θυγατρικών της, ανεξάρτητα από την έδρα των θυγατρικών αυτών επιχειρήσεων, αποτελούν επιχειρήσεις υποκείμενες σε ενοποίηση. β) Ενοποίηση είναι η κατάρτιση ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων και ενοποιημένης έκθεσης διαχείρισης γ.) *Η μητρική επιχείρηση και όλες οι θυγατρικές επιχειρήσεις* της αποτελούν επιχειρήσεις υποκείμενες σε ενοποίηση όταν, είτε η μητρική επιχείρηση, είτε μία ή περισσότερες θυγατρικές της επιχείρησης έχουν την εταιρική μορφή

² Βλ. Γκίνουλου Δημήτρης, Ταχυνάκης Παναγιώτης, **Λογιστική Ενοποιημένων Οικονομικών Καταστάσεων**, Εκδόσεις Rosili, Αθήνα 2004, σελ.21.

της ανώνυμης εταιρείας ή της εταιρείας περιορισμένης ευθύνης ή της ετερόρρυθμης κατά μετοχές εταιρείας. Το προηγούμενο εφαρμόζεται επίσης και όταν , είτε η μητρική εταιρεία, είτε μία ή περισσότερες από τις θυγατρικές εταιρείες, έχουν την εταιρική μορφή της ομόρρυθμης εταιρείας ή της ετερόρρυθμης εταιρείας της παραγρ. 4 του άρθρου 50α του Ν 3190/1955.

1.2 Η Έννοια και ο Σκοπός των Διεθνών Λογιστικών Προτύπων (I.A.S./Δ.Π.Χ.Α.).

Τα τελευταία χρόνια, η εφαρμογή ενιαίων λογιστικών προτύπων τόσο στον ιδιωτικό τομέα, όσο και στο δημόσιο, σε εθνικό αλλά και διεθνές επίπεδο, κρίνεται απαραίτητη. Αυτό συμβαίνει γιατί με το άνοιγμα των χρηματαγορών και κεφαλαιαγορών, ολοένα και περισσότερες επιχειρήσεις σήμερα δραστηριοποιούνται διεθνώς. Επιβάλλεται λοιπόν οι οικονομικές καταστάσεις που δημοσιεύουν, να είναι αξιολογήσιμες και συγκρίσιμες σε διάφορες χώρες, ανεξάρτητα από τους κανόνες μέτρησης της περιουσίας και των οικονομικών αποτελεσμάτων που μπορεί να επικρατούν στην καθεμία. Έτσι, με την εφαρμογή ενιαίων λογιστικών προτύπων εξασφαλίζεται η συγκρισιμότητα των οικονομικών καταστάσεων που καταρτίζονται από τις επιχειρήσεις, διευκολύνεται ο ανταγωνισμός και η κυκλοφορία κεφαλαίων και γενικά δημιουργούνται όλες οι προϋποθέσεις για μια ολοκληρωμένη και αποτελεσματική αγορά κεφαλαίων.

Επομένως, τα Διεθνή Λογιστικά Πρότυπα – Δ.Λ.Π.³ (International Accounting Standards – I.A.S.) είναι πρότυπα που δείχνουν με ποιόν τρόπο πρέπει να εμφανίζονται στις οικονομικές καταστάσεις των επιχειρήσεων διάφορα λογιστικά γεγονότα και συναλλαγές. Όπως προαναφέρθηκε, η αποτελεσματική εφαρμογή τους θα διευκολύνει σημαντικά την αξιολόγηση εταιρειών διαφορετικής εθνικότητας, των οποίων οι μετοχές διαπραγματεύονται σε κάποια αγορά της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Κατά αυτόν τον τρόπο θα μπορούν οι χρήστες διεθνώς να εξάγουν χρήσιμα συμπεράσματα για κάθε επιχείρηση, όπως για παράδειγμα όσον αφορά:

- την οικονομική αποτελεσματικότητα,
- το βαθμό ανταγωνιστικότητάς της,
- την πιστοληπτική ικανότητα και φερεγγυότητα,
- τις προοπτικές ανάπτυξης και εξέλιξης στο μέλλον και

³ Grant Thornton, Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς I.F.R.S., Εκδόσεις Grant Thornton, σελ.12.

- τις επιδράσεις της οικονομικής αποδοτικότητας της επιχείρησης στην τιμή της μετοχής της.

Έτσι ο κάθε επενδυτής μπορεί να εντοπίσει τις ‘δυνατότερες’ εταιρείες διεθνώς, να διαμορφώσει την κατάλληλη επενδυτική στρατηγική και να πετύχει τη διάρθρωση ενός αποτελεσματικού χαρτοφυλακίου, ενώ παράλληλα οι ‘δυνατές’ εταιρείες μπορούν να πετύχουν ευνοϊκότερους όρους δανειοδότησης, καλύτερες προσφορές, μεγαλύτερο επενδυτικό ενδιαφέρον.

1.3 Η Δημιουργία και υιοθέτηση των Διεθνών Λογιστικών Προτύπων (I.A.S/ Δ.Π.Χ.Α.).

Τα Δ.Λ.Π., άρχισαν να εκδίδονται από την **Επιτροπή Διεθνών Λογιστικών Προτύπων** (International Accounting Standards Committee-I.A.S.C.) το 1973, έτος κατά το οποίο συστήθηκε η επιτροπή. Στη συνέχεια τα Δ.Λ.Π. αποτέλεσαν ένα περιεκτικό σύνολο Διεθνών Προτύπων Χρηματοοικονομικής Πληροφόρησης (Δ.Π.Χ.Π.), ενώ από το Μάρτιο του 2002 όλα τα Πρότυπα εκδίδονται πλέον από το Σώμα Διεθνών Λογιστικών Προτύπων (I.A.S.B.) και ονομάζονται **Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς- Δ.Π.Χ.Α.** (International Financial Reporting Standards – I.F.R.S.).

Τα κυριότερα όργανα κατάρτισης και δημοσιοποίησης των Διεθνών Προτύπων Χρηματοοικονομικής Αναφοράς σε διεθνές επίπεδο, είναι τα παρακάτω:

- Η Επιτροπή Διεθνών Λογιστικών Προτύπων (I.A.S.C.). Είναι ένας μη κερδοσκοπικός οργανισμός με έδρα την πολιτεία Delaware των Η.Π.Α.
- Το Σώμα Διεθνών Λογιστικών Προτύπων (I.A.S.B.). Με έδρα το Λονδίνο, αποτελεί την ανεξάρτητη αρχή που έχει την ευθύνη κατάρτισης και έκδοσης των Δ.Π.Χ.Α.
- Η Συμβουλευτική Επιτροπή Προτύπων (S.A.C.). Αναφέρεται και διορίζεται από την I.A.S.C. και ο σκοπός της είναι η παροχή συμβουλών στο I.A.S.B. και η πληροφόρησή του για τις ενδεχόμενες επιπτώσεις των προτεινόμενων προτύπων στους χρήστες.

Η Επιτροπή Διερμηνειών Διεθνών Προτύπων Χρηματοοικονομικής Αναφοράς (I.F.R.I.C.). Διορίζεται από την I.A.S.C. και αρμοδιότητά της είναι η ερμηνεία των προτύπων και η έγκαιρη παροχή οδηγιών σχετικά με την εφαρμογή τους

Τα Πρότυπα και οι διερμηνείες που έχουν υιοθετηθεί από το συμβούλιο των Διεθνών Λογιστικών Προτύπων και περιλαμβάνουν:

- τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς,
- τα Διεθνή Λογιστικά Πρότυπα και
- τις Διερμηνείες που έχουν εκδοθεί από την Επιτροπή Διερμηνειών Διεθνών Προτύπων Χρηματοοικονομικής Αναφοράς.

Σύμφωνα με το Δ.Λ.Π. 1 ‘Παρουσίαση των οικονομικών Καταστάσεων’ και το Δ.Π.Χ.Α 1 Πρώτη εφαρμογή των Δ.Π.Χ.Α.’, για να θεωρηθούν οι οικονομικές καταστάσεις μιας επιχείρησης συμμορφούμενες με τα Δ.Π.Χ.Α., θα πρέπει να εναρμονίζονται πλήρως με όλες τις απαιτήσεις των Δ.Π.Χ.Α..

Ωστόσο, η κάθε χώρα μέχρι σήμερα έχει τη δική της νομοθεσία που καθορίζει τον τρόπο παρουσίασης διαφόρων λογιστικών συναλλαγών και γεγονότων στις οικονομικές καταστάσεις της επιχείρησης. Για την επίτευξη του στόχου των Δ.Λ.Π. και των Δ.Π.Χ.Α. θεωρείται απαραίτητη η εναρμόνιση της σχετικής νομοθεσίας κάθε χώρας με αυτά.

1.4 Δ.Λ.Π. & Δ.Π.Χ.Α. και Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις .

Όσον αφορά την σύνταξη των ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων σύμφωνα με τα Δ.Λ.Π./Δ.Π.Χ.Α χρησιμοποιούνται κυρίως τα :

- Δ.Λ.Π. 1 «Παρουσίαση Οικονομικών Καταστάσεων»
- Δ.Λ.Π. 24 «Γνωστοποιήσεις Συνδεδεμένων μερών»
- **Δ.Λ.Π. 27 «Ενοποιημένες και ατομικές οικονομικές καταστάσεις»**
- Δ.Λ.Π. 28 «Επενδύσεις σε Συγγενής επιχειρήσεις»
- Δ.Λ.Π. 31 «Συμμετοχές σε κοινοπραξίες»
- **Δ.Π.Χ.Α. 3 «Συνενώσεις επιχειρήσεων».**

Από τα παραπάνω το Δ.Λ.Π. 27 «Ενοποιημένες και ατομικές οικονομικές καταστάσεις και το Δ.Π.Χ.Α. 3 «Συνενώσεις επιχειρήσεων» έχουν τον πρωταρχικό ρόλο και την μεγαλύτερη βαρύτητα κατά την σύνταξη των ΕΟΚ και θα παρουσιαστούν αναλυτικά στο κεφάλαιο 3.

Το Δ.Λ.Π. 27 είναι το κατεξοχήν πρότυπο⁴ που αναφέρεται στις ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις ενός ομίλου επιχειρήσεων. Εκδόθηκε το 1998 με τον τίτλο

⁴ Όμιλος Επιχειρήσεων Τότση, Διεθνή Λογιστικά Πρότυπα, διαθέσιμο σε:

<http://www.logistis.gr/default.asp?pid=64>

« ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις και λογιστική επενδύσεων σε θυγατρικές » και στη συνέχεια αναθεωρήθηκε το 2004 με ισχύ από 1/1/2005. Τροποποιήθηκε το 2008 και εφαρμόζεται υποχρεωτικά από την 1/7/2009.

Σκοπός του προτύπου είναι να καθορίσει τη λογιστική αντιμετώπιση των ενοποιημένων και ατομικών οικονομικών καταστάσεων μιας επιχείρησης. Καθορίζει σε ποιες περιπτώσεις μια εταιρεία υποχρεούται, απαλλάσσεται και εξαιρείται από την ενοποίηση και περιγράφει τους λογιστικούς χειρισμούς για την παρουσίαση των επενδύσεων σε θυγατρικές, συγγενείς και κοινοπραξίες στις ατομικές καταστάσεις της μητρικής επιχείρησης. Διαπραγματεύεται επίσης την επεξηγηματική πληροφόρηση που πρέπει να παρέχεται στους επενδυτές και χρήστες των ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων προκειμένου να μπορούν να κατανοήσουν τη φύση των σχέσεων που υπάρχουν μεταξύ μιας μητρικής εταιρείας και των θυγατρικών της.

Το **Δ.Π.Χ.Α. 3** «Συνενώσεις επιχειρήσεων», αντικατέστησε το Δ.Λ.Π. 22 «Ενοποιήσεις επιχειρήσεων». Εκδόθηκε με σκοπό τη βελτίωση της λογιστικής αντιμετώπισης των ενοποιήσεων των επιχειρήσεων, δίνοντας ιδιαίτερη έμφαση στα παρακάτω:

- Τη μέθοδο της λογιστικής αντιμετώπισης της ενοποίησης,
- τις υποχρεώσεις που προκύπτουν από την παύση ή μείωση των δραστηριοτήτων της αποκτώμενης επιχείρησης,
- την αποτίμηση των περιουσιακών στοιχείων και υποχρεώσεων και τέλος
- τη λογιστική αντιμετώπιση της υπεραξίας και των ασώματων ακινητοποιήσεων που αποκτήθηκαν κατά την ενοποίηση.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2

ΟΙ ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΕΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ ΣΥΜΦΩΝΑ ΜΕ ΤΗΝ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΝΟΜΟΘΕΣΙΑ

2.1 Ενοποιημένες Οικονομικές καταστάσεις του Κ.Ν. 2190/1920.

Η βασική Νομοθεσία που ρυθμίζει τις ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις είναι ο κ.ν. 2190/1920(Περί Ανωνύμων εμπορικών εταιρειών)και ειδικότερα άρθρα (90-133) και προβλέπει την υποχρέωση για σύνταξη ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων και για ενοποιημένη έκθεση διαχειρίσεως όταν υπάρχει σχέση μητρικής επιχείρησης προς θυγατρική επιχείρηση, ενώ η μητρική επιχείρηση καθώς και οι θυγατρικές της πρέπει να έχουν την εταιρική μορφή της Α.Ε., Ε.Π.Ε. ή Ε.Ε..

2.2 Υποχρέωση για σύνταξη ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων.

Υποχρέωση για σύνταξη ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων έχει η επιχείρηση εφόσον:

- Η επιχείρηση⁵ αυτή καθώς και μια ή περισσότερες επιχειρήσεις συνδέονται με σχέση μητρικής- θυγατρικής και
- Η επιχείρηση αυτή καθώς και μια ή περισσότερες επιχειρήσεις που δεν συνδέονται με σχέση μητρικής-θυγατρικής αλλά έχουν τεθεί υπό ενιαία διεύθυνση. Ενιαία διεύθυνση τεκμαίρεται όταν τα διοικητικά διαχειριστικά ή εποπτικά όργανα της επιχείρησης είναι κοινά με αυτά μιας ή περισσότερων επιχειρήσεων.

Υποχρέωση κατάρτισης ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων στη μεν πρώτη περίπτωση έχει η μητρική επιχείρηση, στη δε δεύτερη περίπτωση έχει η μεγαλύτερη από άποψης ενεργητικού επιχείρηση.

Για να είναι όμως η μητρική υποχρεωμένη να καταρτίσει ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις θα πρέπει να συντρέχουν οι εξής προϋποθέσεις:

1. Η μητρική να διέπεται από το ελληνικό δίκαιο.

⁵ Βλ. Γκίνογλου Δημήτρης, Ταχυνάκης Παναγιώτης, **Λογιστική Ενοποιημένων Οικονομικών Καταστάσεων**, Εκδόσεις Rosili, Αθήνα 2004, σελ 66.

2. Η μητρική ή μια ή περισσότερες από τις θυγατρικές της να έχουν μια από τις τρεις εταιρικές μορφές που είχαμε προαναφέρει.
3. Το σύνολο των υποκείμενων σε ενοποίηση επιχειρήσεων να υπερβαίνουν τα όρια των δύο από τα παρακάτω τρία κριτήρια με βάση τις τελευταίες ετήσιες οικονομικές καταστάσεις τους. Τα τρία κριτήρια είναι τα εξής:
 - Μέσος όρος προσωπικού που απασχολήθηκε κατά τη διάρκεια χρήσεως, 500 άτομα.
 - Σύνολο ισολογισμού 3.700.000 ευρώ, όπως αυτό προκύπτει από την άθροιση των στοιχείων Α μέχρι και Ε του ενεργητικού στο υπόδειγμα ισολογισμού που παραπέμπει το άρθρο 42γ,
 - καθαρός κύκλος εργασιών 7.400.000 ευρώ,

2.3 Σχέση μητρικής-θυγατρικής.

Σύμφωνα με την ελληνική νομοθεσία σχέση μητρικής⁶ επιχείρησης προς θυγατρική υπάρχει όταν η μητρική επιχείρηση:

1. έχει την πλειοψηφία του κεφαλαίου ή των δικαιωμάτων ψήφου (51%) μιας άλλης (θυγατρικής) επιχείρησης, έστω κι αν η πλειοψηφία αυτή σχηματίζεται ύστερα από συνυπολογισμό των τίτλων και δικαιωμάτων που κατέχονται από τρίτους για λογαριασμό της,
2. ελέγχει την πλειοψηφία των δικαιωμάτων ψήφου μιας άλλης (θυγατρικής) επιχείρησης ύστερα από συμφωνία με άλλους μετόχους ή εταίρους της επιχείρησης αυτής,
3. συμμετέχει στο κεφάλαιο μιας άλλης επιχείρησης και έχει το δικαίωμα είτε άμεσα είτε έμμεσα, είτε μέσω τρίτων να διορίζει ή παύει την πλειοψηφία των μελών του Δ.Σ. ή των οργάνων διοίκησης της επιχείρησης αυτής,
4. ασκεί δεσπύζουσα επιρροή σε μια άλλη επιχείρηση (θυγατρική).

Δεσπύζουσα επιρροή υπάρχει όταν η μητρική επιχείρηση διαθέτει, άμεσα ή έμμεσα, δηλαδή μέσω τρίτων που ενεργούν για λογαριασμό της επιχείρησης αυτής, τουλάχιστον

⁶ Βλ. . Γκίνογλου Δημήτρης, Ταχυνάκης Παναγιώτης, **Λογιστική Ενοποιημένων Οικονομικών Καταστάσεων**, Εκδόσεις Rosili, Αθήνα 2004, σελ.39-40

το 20% του κεφαλαίου ή των δικαιωμάτων ψήφου της θυγατρικής και ταυτόχρονα ασκεί κυρίαρχη επιρροή στη διοίκηση ή τη λειτουργία της τελευταίας.

2.4 Η Κατάρτιση των Ενοποιημένων Οικονομικών Καταστάσεων σύμφωνα με τα Ε.Λ.Π.

Σύμφωνα με την ελληνική εταιρική νομοθεσία και σύμφωνα με τον κ.ν. 2190/1920 περί ανωνύμων εμπορικών εταιρειών οι ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις είναι:

1. Ο ενοποιημένος Ισολογισμός
2. τα ενοποιημένα αποτελέσματα χρήσεως και
3. το ενοποιημένο προσάρτημα των παραπάνω οικονομικών καταστάσεων.

Όπως φαίνεται από την παραπάνω διατύπωση, δεν περιλαμβάνεται μεταξύ των ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων ο πίνακας διαθέσεως αποτελεσμάτων, επομένως οι εταιρείες δεν είναι υποχρεωμένες να δημοσιεύσουν ενοποιημένο πίνακα διαθέσεως αποτελεσμάτων, όμως είναι υποχρεωμένες να περιλαμβάνουν των πίνακα διαθέσεως αποτελεσμάτων στις ετήσιες οικονομικές καταστάσεις.

Ο νόμος ορίζει ότι οι ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις πρέπει να καταρτίζονται με σαφήνεια και να ανταποκρίνονται στις σχετικές διατάξεις του, καθώς επίσης ότι οι καταστάσεις αυτές πρέπει να εμφανίζουν την πραγματική εικόνα της περιουσιακής διάρθρωσης, της χρηματοοικονομικής θέσης και των αποτελεσμάτων χρήσης του συνόλου των επιχειρήσεων που περιλαμβάνονται στην ενοποίηση.

2.4.1 Απαλλαγή από την υποχρέωση κατάρτισης ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων.

Σύμφωνα με την ελληνική νομοθεσία απαλλάσσονται⁷ από την υποχρέωση κατάρτισης ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων οι μητρικές επιχειρήσεις υπό τις ακόλουθες προϋποθέσεις, οι οποίες πρέπει να συντρέχουν σωρευτικά:

1. κατά τη διάρκεια της χρήσης δεν είχαν άμεση ή έμμεση ανάμειξη στη διοίκηση της θυγατρικής επιχείρησης.

⁷ Βλ. . κ.ν. 2190/1920 περί ανωνύμων εμπορικών εταιρειών, άρθρο 91.

2. δεν άσκησαν το δικαίωμα ψήφου που συνδέεται με τη συμμετοχή κατά το διορισμό μέλους του διοικητικού, διαχειριστικού ή εποπτικού οργάνου της θυγατρικής επιχείρησης κατά τη διάρκεια της χρήσης, καθώς και των πέντε προηγούμενων χρήσεων, ή, σε περίπτωση άσκησης του δικαιώματος αυτού, η άσκηση ήταν αναγκαία για τη λειτουργία του διοικητικού, διαχειριστικού ή εποπτικού οργάνου της θυγατρικής επιχείρησης, με την προϋπόθεση ότι κανείς εταίρος ή μέτοχος που κατέχει την πλειοψηφία των δικαιωμάτων ψήφου στη μητρική επιχείρηση, και κανένα μέλος των διοικητικών, διαχειριστικών ή εποπτικών οργάνων της επιχείρησης αυτής ή του μετόχου ή εταίρου της, που κατέχει την πλειοψηφία των δικαιωμάτων ψήφου, δεν συμμετέχει στα διοικητικά, διαχειριστικά ή εποπτικά όργανα της θυγατρικής επιχείρησης, και ότι τα κατά τον τρόπο αυτό διορισθέντα μέλη των οργάνων αυτών άσκησαν τα καθήκοντά τους χωρίς καμία ανάμειξη ή επιρροή της μητρικής επιχείρησης ή μιας από τις θυγατρικές της επιχειρήσεις.
3. έχουν χορηγήσει δάνεια μόνο σε επιχειρήσεις στις οποίες έχουν συμμετοχή.
Αν έχουν χορηγηθεί δάνεια και προς άλλους δικαιούχους, τα δάνεια αυτά θα πρέπει να έχουν αποπληρωθεί μέχρι το τέλος της προηγούμενης χρήσης, και
4. η απαλλαγή για κάθε επιχείρηση παρέχεται από τον υπουργό Εμπορίου, έπειτα από εξακρίβωση ότι συντρέχουν οι προηγούμενες προϋποθέσεις.

Οι απαλλασσόμενες από την υποχρέωση του άρθρου 90 παρ. 1 επιχειρήσεις, σύμφωνα με την προηγούμενη παράγραφο, απαλλάσσονται και από την υποχρέωση της περίπτ. β της παρ. 1 του άρθρου 43α.

Επίσης απαλλαγή από την υποχρέωση κατάρτισης ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων έχουν οι μητρικές επιχειρήσεις όταν:

1. το σύνολο των υποκείμενων σε ενοποίηση επιχειρήσεων δεν υπερβαίνει, με βάση τις τελευταίες ετήσιες οικονομικές καταστάσεις τους, τα όρια των δύο από τα παρακάτω τρία κριτήρια:
 - Σύνολο ισολογισμού 3.700.000 ευρώ, όπως αυτό προκύπτει από την άθροιση των στοιχείων Α μέχρι και Ε του ενεργητικού στο υπόδειγμα ισολογισμού που παραπέμπει το άρθρο 42γ,
 - καθαρός κύκλος εργασιών 7.400.000 ευρώ,

- μέσος όρος προσωπικού, που απασχολήθηκε κατά τη διάρκεια της χρήσης, 500 άτομα.
2. η μητρική επιχείρηση έχει έδρα την Ελλάδα και συγχρόνως είναι θυγατρική άλλης εταιρείας με έδρα κράτος μέλους της Ευρωπαϊκής Ένωσης εφόσον:
 - η άλλη μητρική(με έδρα την Ευρωπαϊκή Ένωση) κατέχει το σύνολο των μετοχών της μητρικής με έδρα την Ελλάδα,
 - η μητρική (με έδρα την Ευρωπαϊκή Ένωση) κατέχει τουλάχιστον το 90% της ελληνικής και οι λοιποί μέτοχοι έχουν εγκρίνει την απαλλαγή.
 3. η μητρική επιχείρηση έχει έδρα την Ελλάδα και συγχρόνως αποτελεί θυγατρική άλλης επιχείρησης με έδρα μη κράτος μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης εφόσον η άλλη επιχείρηση συντάσσει ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις με τρόπο ισοδύναμο με εκείνον που προβλέπονται από τον ελληνικό νόμο και έχουν ελεγχθεί από αναγνωρισμένους ελεγκτές.

2.4.2 Εξαιρέσεις από την υποχρέωση κατάρτισης ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων.

Μια θυγατρική επιχείρηση μπορεί να εξαιρεθεί⁸ από την υποχρέωση κατάρτισης ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων στις εξής περιπτώσεις:

1. η επιχείρηση αυτή παρουσιάζει επουσιώδες ενδιαφέρον. Ωστόσο όταν δύο ή περισσότερες θυγατρικές παρουσιάζουν η κάθε μια επουσιώδες ενδιαφέρον, αλλά αθροιστικά το ποσοστό τους είναι σημαντικό, τότε ενοποιούνται,
2. μια ή περισσότερες επιχειρήσεις που υπόκεινται σε ενοποίηση έχουν εντελώς διαφορετικές δραστηριότητες ώστε η ενσωμάτωση τους στις ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις θα ερχόταν σε αντίθεση με την επιβαλλόμενη αρχή της πραγματικής οικονομικής κατάστασης, τότε οι επιχειρήσεις αυτές δεν πρέπει να περιλαμβάνονται στην ενοποίηση.

⁸ Χύτης Ευάγγελος, Σημειώσεις Παραδόσεων Τ.Ε.Ι. Πρέβεζας, «Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις», Μάρτιος 2011.

3. Η μητρική επιχείρηση αποτελεί εταιρεία συμμετοχών (HOLDING), δηλαδή δεν ασκεί οποιαδήποτε βιομηχανική δραστηριότητα και κατέχει μετοχές ή μερίδια σε θυγατρική εταιρεία βάση κοινής συμφωνίας σε μια ή περισσότερες επιχειρήσεις που δεν περιλαμβάνονται στην ενοποίηση, μπορεί υπό προϋποθέσεις να παραληφθεί από την ενοποίηση.

2.5 Μορφές Ομίλων.

Ανάλογα με τις σχέσεις συμμετοχής που αναπτύσσονται μεταξύ των επιχειρήσεων που περιλαμβάνονται σε έναν όμιλο διακρίνονται οι ακόλουθες μορφές ομίλων:

Κάθετος Όμιλος.

Μορφή κάθετου ομίλου υφίσταται όταν μια εταιρεία ορίζεται ως επικεφαλής, ή μητρική εταιρεία και ελέγχει άμεσα ή έμμεσα την πλειοψηφία των άλλων επιχειρήσεων που περιλαμβάνονται στον όμιλο.

Στην μορφή του κάθετου ομίλου διακρίνονται οι ακόλουθες περιπτώσεις:

Άμεση συμμετοχή⁹: Η σχέση συμμετοχής χαρακτηρίζεται ως άμεση όταν η μητρική μετέχει απευθείας στο μετοχικό κεφάλαιο μιας συνδεδεμένης επιχείρησης.

Παράδειγμα:

Η μητρική εταιρεία Μ συμμετέχει κατά 55% στο μετοχικό κεφάλαιο της εταιρείας Θ1 και κατά 75% στο μετοχικό κεφάλαιο της εταιρείας Θ2.

Έμμεση συμμετοχή: Έμμεση είναι η συμμετοχή μιας εταιρείας Α σε μια άλλη εταιρεία Β όταν επιτυγχάνεται μέσω μιας τρίτης εταιρείας Γ, η οποία ελέγχει πλειοψηφικά τη Β. Κατά αυτόν τον τρόπο η εταιρεία Α δεν συμμετέχει απευθείας στην Β, αλλά έμμεσα μέσω της Γ.

Παράδειγμα:

⁹ Σημειώσεις Παραδόσεων Τ.Ε.Ι. Πρέβεζας, «Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις», Μάρτιος 2011, σελ.45,46,47.

Έστω ότι η εταιρεία Α συμμετέχει στη Β με ποσοστό 90% και η Β συμμετέχει στη Γ κατά 70%. Αυτό σημαίνει ότι η εταιρεία Α ελέγχει έμμεσα και την Γ και συγκεκριμένα με ποσοστό $90\% \times 70\% = 63\%$. Έτσι, τα δικαιώματα στην καθαρή θέση της εταιρείας Γ κατανέμονται ως εξής:

- 70% στην εταιρεία Β. Στο ποσοστό αυτό περιλαμβάνονται τα δικαιώματα της εταιρείας Α κατά 63% και τα δικαιώματα των τρίτων μετόχων (μειοψηφίας) της Β κατά 7% ($10\% \times 70\%$).
- 30% μη ελέγχουσες συμμετοχές της Γ (δικαιώματα μειοψηφίας)

Επομένως, η εταιρεία Γ αποτελεί έμμεσα θυγατρική της Α η οποία την ελέγχει κατά 63%. Αξίζει να αναφερθεί όμως ότι στην περίπτωση των έμμεσων συμμετοχών, όπως στη συγκεκριμένη, η εταιρεία Β αποτελεί συγχρόνως μητρική και θυγατρική επιχείρηση. Για την κατάρτιση των ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων και την αντιμετώπιση των διεταιρικών χρεαπαιτήσεων, εσόδων και εξόδων, αγοραπωλησιών και γενικά των διεταιρικών συναλλαγών, ακολουθείται η ίδια διαδικασία, όπως αναλύθηκε στο παραπάνω κεφάλαιο.

Μικτή συμμετοχή: Ως Μικτή χαρακτηρίζεται μια συμμετοχή όταν υφίσταται παράλληλα άμεση και έμμεση συμμετοχή.

Παράδειγμα:

Η Μητρική συμμετέχει άμεσα κατά 80% στην εταιρεία Α και κατά 30% στην εταιρεία Β. Η εταιρεία Α μετέχει άμεσα στην εταιρεία Β με ποσοστό 60%.

Η Μητρική συμμετέχει στην εταιρεία Α (άμεσα) κατά 80% και στην εταιρεία Β άμεσα κατά 30% και έμμεσα κατά 48% ($80\% \times 60\%$) ήτοι συνολικά κατά 78%.

Οριζόντιος Όμιλος.

Οριζόντιος Όμιλος υφίσταται όταν:

- Είτε μια επιχείρηση και μια ή περισσότερες επιχειρήσεις με τις οποίες δεν υπάρχει σχέση μητρικής-θυγατρικής έχουν τεθεί υπό ενιαία διεύθυνση κατόπιν συμβάσεως ή σύμφωνα με τους όρους του καταστατικού τους.
- Είτε τα διοικητικά ή διαχειριστικά ή εποπτικά όργανα της επιχείρησης αυτής καθώς και μιας ή περισσότερων επιχειρήσεων με τις οποίες δεν υπάρχει σχέση μητρικής θυγατρικής αποτελούνται κατά πλειοψηφία από τα ίδια πρόσωπα που ασκούν

καθήκοντα κατά τη διάρκεια της χρήσης και μέχρι την κατάρτιση των ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων.

2.6 Τεχνικές ενοποίησης.

Η Ελληνική εταιρική νομοθεσία (κ.ν. 2190/1920) *έχει υιοθετήσει ως μέθοδο ενοποίησης την μέθοδο της αγοράς* (purchase method), η οποία αποτελεί και τον κατεξοχήν τρόπο ενοποίησης των συμμετοχών μιας μητρικής που προήλθαν από την απόκτηση έναντι συγκεκριμένου τμήματος.

Σύμφωνα με τη μέθοδο αυτή, η *αξία κτήσης της συμμετοχής* σε μια εταιρεία που περιλαμβάνεται στην ενοποίηση αντικαθίσταται με την αξία όλων των επιμέρους περιουσιακών στοιχείων της ενοποιούμενης θυγατρικής ύστερα από την αναμόρφωση της λογιστικής αξίας των στοιχείων αυτών με βάση τις κατ' εκτίμηση εύλογες αξίες τους κατά την ημερομηνία απόκτησης των πιο πάνω μετοχών.

Με βάση την ανωτέρω μέθοδο η Ελληνική Νομοθεσία έχει υιοθετήσει την ολική ενοποίηση (γραμμή προς γραμμή) των οικονομικών καταστάσεων (Ισολογισμού και Κατάστασης αποτελεσμάτων χρήσης) της μητρικής και των θυγατρικών της.

Ειδικά δε για τις συγγενείς επιχειρήσεις ορίζεται η εφαρμογή της μεθόδου της καθαρής θέσης σύμφωνα με την οποία η αποτίμηση των συμμετοχών μιας επιχείρησης σε μια άλλη επιχείρηση είναι η καθαρή θέση της άλλης επιχείρησης.

Σημειώνεται ότι σύμφωνα με τη διεθνή βιβλιογραφία άλλη μέθοδος ενοποίησης αποτελεί η μέθοδος της συνένωσης δικαιωμάτων (pooling of interests), η οποία ωστόσο δεν υιοθετείται από την Ελληνική Νομοθεσία.

2.6.1 Ολική ενοποίηση.

Η Ολική¹⁰ ή Πλήρης ενοποίηση αντιμετωπίζει ομοιόμορφα το σύνολο των περιουσιακών στοιχείων των ενοποιούμενων επιχειρήσεων, ανεξαρτήτως εάν μέρος αυτών των στοιχείων αναλογεί και σε εκτός ομίλου μετόχους ή εταίρους της μειοψηφίας. Επομένως, τα στοιχεία του ενεργητικού και του παθητικού της θυγατρικής εταιρείας ενσωματώνονται στον ενοποιημένο ισολογισμό στο 100% της αξίας τους ανεξάρτητα από το ποσοστό συμμετοχής

¹⁰ Βλ. Γκίνογλου Δημήτρης, Ταχυνάκης Παναγιώτης, *Λογιστική Ενοποιημένων Οικονομικών Καταστάσεων*, Εκδόσεις Rosili, Αθήνα 2004, σελ. 82-83-84.

της μητρικής. Στη συνέχεια ακολουθεί ένα παράδειγμα για την καλύτερη κατανόηση της ολικής μεθόδου ενοποίησης.

Έστω οι εταιρείες Μ και Θ από τις οποίες η Μ είναι η μητρική και η Θ η θυγατρική με ποσοστό συμμετοχής 60%. Δίνονται οι ισολογισμοί των δυο εταιρειών και ακολουθεί ο ενοποιημένος ισολογισμός. (Τα ποσά είναι σε εκατ. ευρώ).

Πίνακας 2.1: Παράδειγμα Ολικής ενοποίησης.

ΙΣΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΤΗΣ ΕΤΑΙΡΙΑΣ Μ			
Πάγια	152	Μετοχικό Κεφάλαιο	90
Συμμετοχές	48	Αποθεματικά	60
Κυκλοφορούν	100	Μακρ. υποχρεώσεις	170
Διαθέσιμα	50	Βραχ. υποχρεώσεις	30
Σύνολο Ενεργητικού	350	Σύνολο Παθητικού	350

Πηγή: Γκίνογλου Δημήτρης, Ταχυνάκης Παναγιώτης, *Λογιστική Ενοποιημένων Οικονομικών Καταστάσεων*, Εκδόσεις Rosili, Αθήνα 2004.

Πίνακας 2.2: Παράδειγμα Ολικής ενοποίησης.

ΙΣΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΤΗΣ ΕΤΑΙΡΙΑΣ Θ			
Πάγια	120	Μετοχικό κεφάλαιο	55
Κυκλοφορούν	70	Αποθεματικά	25
Διαθέσιμα	20	Μακρ. υποχρεώσεις	58
		Βραχ. υποχρεώσεις	72
Σύνολο Ενεργητικού	210	Σύνολο Παθητικού	210

Πηγή: Γκίνογλου Δημήτρης, Ταχυνάκης Παναγιώτης, *Λογιστική Ενοποιημένων Οικονομικών Καταστάσεων*, Εκδόσεις Rosili, Αθήνα 2004.

Ο ενοποιημένος ισολογισμός των εταιρειών Μ και Θ με τη μέθοδο της ολικής ενοποίησης είναι ο παρακάτω:

Πίνακας 2.3: Παράδειγμα Ολικής ενοποίησης.

ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΟΣ ΙΣΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΕΤΑΙΡΙΩΝ(Μ + Θ)			
Πάγια	272	Μετοχικό κεφάλαιο	90
Κυκλοφορούν	170	Αποθεματικά	60
Διαθέσιμα	70	Δικαιώματα μειοψηφίας	32
		Μακρ. υποχρεώσεις	228
		Βραχ. υποχρεώσεις	102
Σύνολο Ενεργητικού	512	Σύνολο Παθητικού	512

Πηγή: Γκίνογλου Δημήτρης, Ταχυνάκης Παναγιώτης, **Λογιστική Ενοποιημένων Οικονομικών Καταστάσεων**, Εκδόσεις Rosili, Αθήνα 2004.

Στα Ίδια Κεφάλαια του ενοποιημένου Ισολογισμού αναγνωρίζονται τα δικαιώματα μειοψηφίας και παράλληλα εξαλείφεται ο λογαριασμός ‘συμμετοχές’ από τα στοιχεία του Ενεργητικού. Η Καθαρή περιουσία της εταιρείας Θ ανέρχεται σε 80 και η Μ συμμετέχει σε αυτήν με ποσοστό 60%χ80, δηλαδή με αξία 48. Το υπόλοιπο 40% της καθαρής θέσης της εταιρείας Θ ανήκει σε τρίτους μετόχους, ξένους προς τον όμιλο. Το ποσό του λογαριασμού ‘δικαιώματα μειοψηφίας’ 32 εκφράζει αυτό ακριβώς το ποσοστό.

Όλα τα υπόλοιπα στοιχεία, του Ενεργητικού, καθώς και οι υποχρεώσεις του Παθητικού, αθροίστηκαν και περιλήφθηκαν με ολόκληρη την αξία τους στον ενοποιημένο ισολογισμό.

2.6.2 Η ενοποίηση συγγενών Επιχειρήσεων – Μέθοδοι Αποτίμησης Συμμετοχών.

Σύμφωνα με το Ε.Γ.Λ.Σ.¹¹ και το άρθρο 43 του κ.ν. 2190/20 η απόκτηση μετοχών ή μεριδίων συμμετοχής και των πάσης φύσεως χρεογράφων απεικονίζεται στα βιβλία της εταιρείας στην τιμή κτήσης.

Ως αξία κτήσης ορίζεται το ποσό που καταβάλλεται είτε απευθείας στην εταιρεία κατά τη συγκρότηση του μετοχικού κεφαλαίου, είτε για την αγορά ποσοστού συμμετοχής. Η αξία κτήσης μεταβάλλεται με τυχόν μεταγενέστερες αποκτήσεις ποσοστού συμμετοχής, είτε με την αξία τίτλων που λαμβάνει χωρίς αντάλλαγμα η συμμετέχουσα εταιρεία όπως π.χ. στις περιπτώσεις νόμιμης αναπροσαρμογής των περιουσιακών στοιχείων της εκδότριας ή της κεφαλαιοποίησης αποθεματικών. Μια επιχείρηση χαρακτηρίζεται συγγενής μιας άλλης επιχείρησης όταν η άλλη επιχείρηση ασκεί ουσιώδη επιρροή στην πρώτη.

2.6.2.1 Η μέθοδος της αποτίμησης στο κόστος κτήσης.

Σύμφωνα με τη μέθοδο¹² αυτή, η αξία των μετοχών και μεριδίων συμμετοχής μιας επιχείρησης στο κεφάλαιο μιας άλλης, εμφανίζεται στο κόστος κτήσης, την αξία δηλαδή με την οποία τα απέκτησε. Το ανάλογο ποσό μπορεί να καταβλήθηκε απευθείας στην ελεγχόμενη εταιρεία ή και στους μετόχους της. Οι συμμετοχές αποτελούν στοιχεία του ενεργητικού της ελέγχουσας εταιρείας και σύμφωνα με τη μέθοδο αυτή θα συνεχίσουν να εμφανίζονται και τις επόμενες χρονικές περιόδους στην αξία κτήσης, εκτός εάν υπάρχει κάποια νομική υποχρέωση διόρθωσης και αποτίμησής τους στην τρέχουσα τιμή. Σε περίπτωση που κάποια επιχείρηση, κατά την έναρξη μιας χρήσης, κατέχει μετοχές ή μερίδια μιας άλλης επιχείρησης και κατά τη διάρκεια της χρήσης αγοράσει και άλλες της ίδιας επιχείρησης, τότε η τιμή κτήσης προσδιορίζεται με επιλογή μιας από τις μεθόδους που αποτελούν παραλλαγές της τιμής κτήσης, όπως τη μέθοδο του σταθμικού μέσου όρου, τη FIFO και τη LIFO.

Το σημαντικό μειονέκτημα της μεθόδου αποτίμησης στο κόστος κτήσης, είναι ότι η εμφανιζόμενη στον ισολογισμό αξία των συμμετοχών σε συνδεδεμένες και λοιπές επιχειρήσεις, αδυνατεί να πληροφορήσει τους ενδιαφερόμενους χρήστες για την τρέχουσα λογιστική αξία αυτών των συμμετοχών και επομένως και για την απόδοση της συγκεκριμένης επένδυσης. Οι μέτοχοι ή εταίροι, οι επενδυτές, οι πιστωτές και κάθε άλλος

¹¹Χύτης Ευάγγελος, Σημειώσεις Παραδόσεων Τ.Ε.Ι. Πρέβεζας, «Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις», Μάρτιος 2011, σελ.28.29.

¹² Βλ. Γκίνολγου Δημήτρης, Ταχυνάκης Παναγιώτης, **Λογιστική Ενοποιημένων Οικονομικών Καταστάσεων**, Εκδόσεις Rosili, Αθήνα 2004, σελ.47-48.

χρήστης των οικονομικών καταστάσεων, ενδιαφέρεται για την τρέχουσα χρηματοοικονομική θέση και απόδοση της επιχείρησης και όχι για ιστορικά μεγέθη.

2.6.2.2 Η μέθοδος της αποτίμησης με βάση την καθαρή θέση.

Σύμφωνα με τη μέθοδο¹³ αυτή, οι κατεχόμενες **μετοχές και τα μερίδια συμμετοχής** στο κεφάλαιο μιας άλλης επιχείρησης, κατά το χρόνο απόκτησής τους καταχωρούνται *λογιστικά στο κόστος κτήσης*, αλλά στο τέλος κάθε χρήσης *το κόστος αυτό αναπροσαρμόζεται ανάλογα με τις μεταβολές που έχουν επέλθει στη λογιστική καθαρή θέση* της άλλης επιχείρησης, καθώς και το ποσοστό συμμετοχής.

Στην περίπτωση που η συμμετοχή στο κεφάλαιο μιας άλλης επιχείρησης αφορά μετοχές ανωνύμων εταιρειών τότε αυτές αποτιμώνται στη χαμηλότερη τιμή μεταξύ τιμής κτίσης και τρέχουσας τιμής. Τρέχουσα τιμή θεωρείται ότι είναι για τους εισηγμένους τίτλους στο χρηματιστήριο, ο μέσος όρος της χρηματιστηριακής τιμής τους κατά τον τελευταίο μήνα της χρήσης, ενώ για τους μη εισηγμένους, την τρέχουσα τιμή αποτελεί η **εσωτερική λογιστική αξία του τίτλου** όπως αυτή προκύπτει από τον τελευταίο ισολογισμό της επιχείρησης. Συγκεκριμένα, η εσωτερική λογιστική αξία μιας μετοχής προκύπτει από τη διαίρεση του συνόλου της καθαρής θέσης με τον συνολικό αριθμό των μετοχών, ενώ η εσωτερική λογιστική αξία της συμμετοχής μιας επιχείρησης σε μια άλλη ισούται με το γινόμενο του αριθμού των κατεχόμενων μετοχών επί την εσωτερική λογιστική αξία της μιας μετοχής.

Έτσι, με τη μέθοδο της καθαρής θέσης επιτυγχάνεται η λογιστική απεικόνιση της εσωτερικής λογιστικής αξίας των συμμετοχών σε κάποια άλλη επιχείρηση, σε αντίθεση με τη μέθοδο της αποτίμησης στο κόστος κτήσης.

Η δυνατότητα της *συνεχούς παρακολούθησης της εσωτερικής λογιστικής αξίας των συμμετοχών μιας επιχείρησης σε μία άλλη και η άμεση αναγνώριση οποιονδήποτε μεταβολών της*, είναι το σημαντικότερο πλεονέκτημα που παρουσιάζει η μέθοδος της καθαρής θέσης. *Ωστόσο, η χρησιμότητα αυτής της πληροφορίας αμφισβητείται, αφού η εσωτερική λογιστική αξία των κατεχόμενων μετοχών δε συμπίπτει κατά κανόνα με την πραγματική τους αξία, όπως αυτή θα προέκυπτε από μια αποτίμηση του συνόλου της ελεγχόμενης επιχείρησης και μετά την αναγνώριση και της ενδεχόμενης φήμης και πελατείας.* Παράλληλα όμως, η εσωτερική λογιστική αξία των κατεχόμενων μετοχών πιθανόν να μην συμπίπτει ούτε και με την τρέχουσα χρηματιστηριακή τους αξία, εάν πρόκειται για

¹³ Βλ. Γκίνογλου Δημήτρης, Ταχυνάκης Παναγιώτης, **Λογιστική Ενοποιημένων Οικονομικών Καταστάσεων**, Εκδόσεις Rosili, Αθήνα 2004, σελ.58-59-60.

εισηγμένες στο χρηματιστήριο ανώνυμες εταιρείες, αφού στη διαμόρφωση αυτής της αξίας υπεισέρχονται και εξωγενείς παράγοντες που δεν σχετίζονται με την πραγματική αξία και πορεία της εκδότριας εταιρείας, όπως για παράδειγμα η γενική οικονομική κατάσταση και οι πολιτικές συνθήκες που επικρατούν στη χώρα όπου δραστηριοποιείται η συγκεκριμένη επιχείρηση.

Ένα **σημαντικό μειονέκτημα που προκύπτει από την εφαρμογή της μεθόδου της καθαρής θέσης**, είναι ότι η επιχείρηση που κατέχει τις μετοχές, κατά την αποτίμησή τους στο τέλος κάθε χρήσης, οφείλει να αυξάνει την αξία τους κάθε φορά που υπάρχει αύξηση της λογιστικής καθαρής θέσης της επιχείρησης στην οποία συμμετέχει, πιστώνοντας ισόποσα τα αποτελέσματα χρήσης. Αυτό όμως σημαίνει αύξηση των καθαρών κερδών, ή μείωση ζημιών, με ένα έσοδο που δεν είναι βέβαιο εάν και πότε θα περιέλθει στην εταιρεία. Έτσι, η μέθοδος της καθαρής θέσης αντίκειται κατά κάποιο τρόπο στην αρχή της συντηρητικότητας αφού καταχωρεί έσοδα που δεν έχουν πραγματοποιηθεί ακόμα.

Ωστόσο, η μέθοδος της καθαρής θέσης εφαρμόζεται υποχρεωτικά κατά την κατάρτιση ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων ενός ομίλου (ν. 2190/20, αρ. 106), όταν πρόκειται για συμμετοχές σε επιχειρήσεις οι οποίες είτε δεν χαρακτηρίζονται από το νόμο θυγατρικές, είτε εξαιρούνται από την πλήρη ενοποίηση.

2.7 Διεταιρικές συναλλαγές και Ενοποίηση .

Ο βασικός σκοπός των ενοποιημένων¹⁴ οικονομικών καταστάσεων είναι η παρουσίαση της οικονομικής κατάστασης και των αποτελεσμάτων του ομίλου σαν να επρόκειτο για μία μόνο επιχείρηση. Για την κατάρτιση λοιπόν του ενοποιημένου ισολογισμού, είναι απαραίτητο όλες οι πράξεις μεταξύ των εταιρειών του ομίλου, οι οποίες χαρακτηρίζονται ως διεταιρικές, να συμψηφισθούν και να υποστούν τις αναγκαίες τροποποιήσεις, παρόλο που η καθεμιά από αυτές είναι νομικά έγκυρη και αυτοτελής πράξη. Σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς αλλά και την ελληνική νομοθεσία (ν. 2190/20, αρ. 104), οι διεταιρικές συναλλαγές είναι οι εξής:

- Οι αμοιβαίες υποχρεώσεις και απαιτήσεις μεταξύ των επιχειρήσεων που περιλαμβάνονται στην ενοποίηση και υφίστανται κατά το χρόνο κατάρτισης του ενοποιημένου ισολογισμού. Επομένως δεν θεωρείται διεταιρική μια απαίτηση ή

¹⁴ Βλ. Γκίνολου Δημήτρης, Ταχυνάκης Παναγιώτης, **Λογιστική Ενοποιημένων Οικονομικών Καταστάσεων**, Εκδόσεις Rosili, Αθήνα 2004, σελ. 141.

υποχρέωση μεταξύ δύο εταιρειών του ομίλου που όμως δεν υφίστανται πλέον κατά το χρόνο κατάρτισης του ενοποιημένου ισολογισμού.

- Διεταιρική πράξη επίσης αποτελούν και οι αγοραπωλησίες εμπορευμάτων ή προϊόντων που γίνονται μεταξύ των εταιρειών ενός ομίλου και μόνο για τις ποσότητες οι οποίες κατά το χρόνο κατάρτισης του ενοποιημένου ισολογισμού εξακολουθούν να βρίσκονται μέσα στον όμιλο. Έτσι για παράδειγμα, εάν πωληθεί μία ποσότητα εμπορευμάτων από μία εταιρεία του ομίλου σε μια άλλη και ακολουθήσουν και άλλες μεταπωλήσεις μεταξύ των εταιρειών του ομίλου, αλλά πριν την κατάρτιση του ενοποιημένου ισολογισμού η ποσότητα έχει πωληθεί σε κάποιον τρίτο εκτός του ομίλου, τότε δεν θεωρείται ότι υφίσταται καμία διεταιρική πράξη.

2.7.1 Διεταιρικές Πωλήσεις Αποθεμάτων.

Μεταξύ των επιχειρήσεων¹⁵ ενός ομίλου αναπτύσσονται ολοένα και πιο στενές σχέσεις συνεργασίας, όπως αγοραπωλησίες κάθε μορφής αποθεμάτων από τις οποίες προκύπτει κάποιο διεταιρικό κέρδος ή σε ορισμένες περιπτώσεις και ζημία. Οι συναλλαγές εμπορεύσιμων στοιχείων είναι ιδιαίτερα συχνές σε εταιρείες του ομίλου που έχουν μεταξύ τους μία κάθετη σύνδεση, όπως για παράδειγμα διαδοχική επεξεργασία των πρώτων υλών.

Από νομική άποψη, οι παραπάνω συναλλαγές αποτελούν ολοκληρωμένες και ισχυρές πράξεις που δημιουργούν συνήθως κέρδος για την πωλήτρια επιχείρηση και κόστος για την αγοράστρια. Από οικονομική άποψη όμως, εφόσον οι δύο εταιρείες (πωλήτρια και αγοράστρια) ανήκουν στον ίδιο όμιλο, αποτελούν μία ενιαία οικονομική οντότητα και επομένως οι παραπάνω συναλλαγές δεν έχουν κανένα νόημα και είναι σαν να μην έχουν πραγματοποιηθεί ποτέ.

Τα έσοδα και τα έξοδα που προέρχονται από τέτοιου είδους συναλλαγές μεταξύ ενοποιούμενων επιχειρήσεων, απαλείφονται από τους σχετικούς λογαριασμούς των ενοποιημένων αποτελεσμάτων χρήσης. Η απαλοιφή όμως γίνεται πάντοτε με βάση το ποσό που περιλαμβάνεται στα αποτελέσματα της πωλήτριας επιχείρησης, ασχέτως αν η αγοράστρια καταβάλλει πρόσθετες δαπάνες προκειμένου να φέρει τα εμπορεύματα ή προϊόντα που απέκτησε κατά τις διεταιρικές συναλλαγές στην τελική τους κατάσταση και θέση. Με άλλα λόγια, η απαλοιφή γίνεται στην έκταση που τα πωληθέντα εμπορεύματα και

¹⁵ Βλ. Γκίνολου Δημήτρης, Ταχυνάκης Παναγιώτης, **Λογιστική Ενοποιημένων Οικονομικών Καταστάσεων**, Εκδόσεις Rosili, Αθήνα 2004, σελ. 148-149.

προϊόντα, κατά την ενοποίηση εξακολουθούν να βρίσκονται μέσα στον όμιλο και δεν έχουν πωληθεί σε κάποιον τρίτο εκτός ομίλου. Στην περίπτωση αυτή εξαλείφεται τόσο το κέρδος, όσο και το κόστος ίσης αξίας που δημιουργήθηκε κατά τη συναλλαγή και τα αντίστοιχα εμπορεύματα ή προϊόντα αποτιμώνται στο αρχικό κόστος κτήσης. Εάν όμως για παράδειγμα η θυγατρική εταιρεία Α πουλήσει στην θυγατρική Β του ομίλου κάποια εμπορεύματα και η τελευταία τα πουλήσει σε τρίτους εκτός ομίλου, τότε ότι έχει αποτελέσει έσοδο από πωλήσεις τις Α αποτελεί έξοδο για τη θυγατρική Β, που περιλαμβάνεται στο κόστος πωλήσεων.

Γενικά, όταν η μητρική επιχείρηση ασκεί πλήρη έλεγχο (100%) στη θυγατρική και πραγματοποιείται μεταξύ τους αγοραπωλησία, υπάρχει πλήρης απαλοιφή του διεταιρικού κέρδους τόσο από τα αποθέματα, όσο και από τα αποτελέσματα χρήσης. Όταν όμως η μητρική εταιρεία δεν ασκεί πλήρη έλεγχο στη θυγατρική, για την απαλοιφή των διεταιρικών κερδών υπάρχουν οι παρακάτω δύο απόψεις:

1. Σύμφωνα με την πρώτη άποψη, οι ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις δεν καταρτίζονται για τη μειοψηφία και τα στοιχεία που απεικονίζονται σε αυτές αντανακλούν την οικονομική κατάσταση όλων των εταιρειών του ομίλου, σαν σύνολο. Επομένως σύμφωνα με την άποψη αυτή, θα πρέπει να εξαλείφεται ολόκληρο το ποσό του κέρδους που προκύπτει από τη διεταιρική συναλλαγή.
2. Σύμφωνα με τη δεύτερη άποψη, το διεταιρικό κέρδος των αποθεμάτων πρέπει να απαλείφεται μόνο κατά το ποσοστό συμμετοχής της μητρικής εταιρείας στη θυγατρική. Το υπόλοιπο ποσό του κέρδους, το οποίο αντιστοιχεί στη συμμετοχή τρίτων στο κεφάλαιο της θυγατρικής, αποτελεί τα δικαιώματα μειοψηφίας και πρέπει να εμφανίζεται στον ενοποιημένο ισολογισμό στον αντίστοιχο λογαριασμό.

Σε κάθε περίπτωση, και οι δύο παραπάνω απόψεις αφορούν πάντοτε την ποσότητα των πωληθέντων εμπορευμάτων και προϊόντων που κατά την ενοποίηση εξακολουθούν να βρίσκονται μέσα στον όμιλο και δεν έχουν πωληθεί σε κάποιον τρίτο εκτός ομίλου.

Οι διεταιρικές αγοραπωλησίες εμπορεύσιμων στοιχείων μπορούν να διακριθούν σε τρεις γενικές κατηγορίες:

- Πωλήσεις της μητρικής εταιρείας προς κάποια θυγατρική του ομίλου
- Πωλήσεις θυγατρικής προς τη μητρική εταιρεία
- Πωλήσεις μιας θυγατρικής προς κάποια άλλη θυγατρική εταιρεία του ομίλου.

2.7.2 Πωλήσεις της μητρικής εταιρείας προς τη θυγατρική.

Σε αυτή την περίπτωση διεταιρικής αγοραπωλησίας μπορεί να εφαρμοστεί μόνο η πρώτη από τις παραπάνω δύο απόψεις, δηλαδή ολική εξάλειψη του κέρδους που προκύπτει από τη συναλλαγή και αποτίμηση του αποθέματος στην αρχική τιμή κτήσης, υπό την προϋπόθεση βέβαια ότι κατά την ενοποίηση, η ποσότητα των αποθεμάτων εξακολουθεί να βρίσκεται μέσα στον όμιλο.

Έστω ότι η μητρική εταιρεία Μ έχει στις αποθήκες τις 100 μονάδες εμπορεύματος, κόστους 100€ ανά μονάδα, από τις οποίες πουλάει στη θυγατρική Θ τις 80 μονάδες, έναντι 130€ ανά μονάδα. Μετά την παραπάνω πώληση, στον μεμονωμένο ισολογισμό της η εταιρεία Μ εμφανίζει απόθεμα 20 μονάδες εμπορεύματος, συνολικής αξίας $20 \times 100 = 2.000\text{€}$ και κέρδος $80 \times 30 = 2.400\text{€}$. Αντίστοιχα, η εταιρεία Θ εμφανίζει στον μεμονωμένο ισολογισμό της απόθεμα εμπορεύματος 80 μονάδες, συνολικής αξίας $80 \times 130 = 10.400\text{€}$. Από το ποσό αυτό, τα 2.400€ αποτελούν το κέρδος της εταιρείας Μ.

Κατά την ενοποίηση, το διεταιρικό κέρδος εξαλείφεται με την εξής εγγραφή:

Λογαριασμός	Χρέωση	Πίστωση
Κέρδη από πώληση εμπορευμάτων (Μ)	2.400	
Αποθέματα (Θ)		2.400

Έτσι, στον ενοποιημένο ισολογισμό εμφανίζεται απόθεμα εμπορεύματος 100 μονάδες στο αρχικό κόστος, δηλαδή 100€ ανά μονάδα και συνολικής αξίας 10.000€ και η παραπάνω αγοραπωλησία είναι σαν να μην πραγματοποιήθηκε ποτέ.

2.7.3 Πωλήσεις της θυγατρικής εταιρείας προς τη μητρική.

Σε αυτήν την περίπτωση διεταιρικής αγοραπωλησίας μπορεί να εφαρμοστεί οποιαδήποτε από τις παραπάνω δύο απόψεις, δηλαδή είτε ολική εξάλειψη του κέρδους που προκύπτει από τη συναλλαγή και αποτίμηση του αποθέματος στην αρχική τιμή κτήσης, είτε μερική εξάλειψη του κέρδους ανάλογα με το ποσοστό συμμετοχής της μητρικής στη θυγατρική.

Έστω ότι η μητρική εταιρεία Μ συμμετέχει στη θυγατρική Θ με ποσοστό 60% και η Θ έχει απόθεμα 100 μονάδες εμπορεύματος, κόστους 100€ ανά μονάδα, από τις οποίες πουλάει στη μητρική Μ τις 80 μονάδες, έναντι 130€ ανά μονάδα.

- Ολική εξάλειψη διεταιρικού κέρδους

Με την παραπάνω πώληση, στον μεμονωμένο ισολογισμό της η εταιρεία Θ εμφανίζει απόθεμα 20 μονάδες εμπορεύματος, συνολικής αξίας $20 \times 100 = 2000\text{€}$ και κέρδος $80 \times 30 = 2.400\text{€}$. Αντίστοιχα, η εταιρεία Μ εμφανίζει στον μεμονωμένο ισολογισμό της απόθεμα εμπορεύματος 80 μονάδες, συνολικής αξίας $80 \times 130 = 10.400\text{€}$. Από το ποσό αυτό, τα 2.400€ αποτελούν το κέρδος της εταιρείας Θ. Σύμφωνα με τη μέθοδο της ολικής εξάλειψης του διεταιρικού κέρδους κατά την ενοποίηση, το διεταιρικό κέρδος εξαιρείται με την εξής εγγραφή:

Λογαριασμός	Χρέωση	Πίστωση
Κέρδη από πώληση εμπορευμάτων (Θ)	2.400	
Αποθέματα (Μ)		2.400

Έτσι, στον ενοποιημένο ισολογισμό εμφανίζεται απόθεμα εμπορεύματος 100 μονάδες στο αρχικό κόστος, δηλαδή 100€ ανά μονάδα και συνολικής αξίας 10.000€ και η παραπάνω αγοραπωλησία είναι σαν να μην πραγματοποιήθηκε ποτέ.

b) Μερική εξάλειψη διεταιρικού κέρδους

Σύμφωνα με τη δεύτερη μέθοδο της μερικής εξάλειψης του διεταιρικού κέρδους ανάλογα με τη συμμετοχή της μητρικής, το ποσό του διεταιρικού κέρδους που αναλογεί στη συμμετοχή της εταιρείας Μ στη Θ και πρέπει να εξαιρεθεί, είναι $2.400 \times 60\% = 1.440\text{€}$, ενώ το ποσό που αντιστοιχεί στα δικαιώματα μειοψηφίας είναι $2.400 \times 40\% = 960\text{€}$. Επομένως, η εγγραφή ενοποίησης και εξάλειψης του ανάλογου ποσού διεταιρικού κέρδους, είναι η εξής:

Λογαριασμός	Χρέωση	Πίστωση
Κέρδη από πώληση εμπορευμάτων (Θ)	2.400	
Αποθέματα (Μ)		1.440
Δικαιώματα μειοψηφίας		960

Έτσι, στον ενοποιημένο ισολογισμό οι συνολικές μονάδες αποθέματος εμπορευμάτων θα ανέρχονται σε 100, συνολικής αξίας 10.960€ (το συνολικό απόθεμα των 100 μονάδων εμπορεύματος συνεχίζει να υπάρχει στο εσωτερικό του ομίλου και αποτιμάται στην τιμή κτήσης του). Επομένως η παραπάνω αξία προκύπτει ως εξής:

$$20 \text{ μον. (στην κατοχή της } \Theta) \times 100 = 2000\text{€}$$

$$80 \text{ μον. (στην κατοχή της } \text{Μ}) \times 130 = 10.400 - 1.440 = 8.960\text{€}$$

2.7.4 Πωλήσεις μιας θυγατρικής προς κάποια άλλη θυγατρική του ομίλου.

Όπως στην παραπάνω περίπτωση διεταιρικής αγοραπωλησίας¹⁶, έτσι και σε αυτήν, μπορεί να εφαρμοστεί είτε ολική εξάλειψη του κέρδους που προκύπτει από τη συναλλαγή και αποτίμηση του αποθέματος στην αρχική τιμή κτήσης, είτε μερική εξάλειψη του κέρδους ανάλογα με το ποσοστό συμμετοχής της μητρικής στη θυγατρική.

Έστω ότι η μητρική εταιρεία Μ συμμετέχει στη θυγατρική Θ με ποσοστό 60% και στην Γ με 70%. Η Θ έχει απόθεμα 100 μονάδες εμπορεύματος, κόστους 100€ ανά μονάδα, από τις οποίες πουλάει στη Γ τις 80 μονάδες, έναντι 130€ ανά μονάδα.

a) Ολική εξάλειψη διεταιρικού κέρδους

Το συνολικό διεταιρικό κέρδος που προκύπτει από την παραπάνω αγοραπωλησία και πρέπει να εξαλειφθεί, είναι $80 \times (130 - 100) = 2.400\text{€}$ και εξαλείφεται με την παρακάτω εγγραφή:

Λογαριασμός	Χρέωση	Πίστωση
Κέρδη από πώληση εμπορευμάτων (Θ)	2.400	
Αποθέματα (Γ)		2.400

Η αρχική συνολική ποσότητα αποθέματος εμπορευμάτων συνεχίζει να υπάρχει στο εσωτερικό του ομίλου και αποτιμάται στην αρχική τιμή κόστους, δηλαδή τα 100€. Έτσι στον ενοποιημένο ισολογισμό τα αποθέματα θα εμφανίζονται με συνολική αξία 10.000€.

b) Μερική εξάλειψη διεταιρικού κέρδους

Το ποσό του διεταιρικού κέρδους που αναλογεί στον όμιλο και πρέπει να εξαλειφθεί είναι $2.400 \times 60\% = 1.440\text{€}$. Αντίστοιχα, το ποσό του διεταιρικού κέρδους που αναλογεί στους τρίτους εκτός ομίλου, δηλαδή τα δικαιώματα μειοψηφίας, είναι $2.400 \times 40\% = 960\text{€}$. Η εγγραφή ενοποίησης και εξάλειψης του ανάλογου ποσού διεταιρικού κέρδους, είναι η εξής:

Λογαριασμός	Χρέωση	Πίστωση
-------------	--------	---------

¹⁶ Βλ. Γκίνολου Δημήτρης, Ταχυνάκης Παναγιώτης, **Λογιστική Ενοποιημένων Οικονομικών Καταστάσεων**, Εκδόσεις Rosili, Αθήνα 2004, σελ.152.

Κέρδη από πώληση εμπορευμάτων (Θ)	2.400	
Αποθέματα (Γ)		1.440
Δικαιώματα μειοψηφίας		960

Όπως και στην προηγούμενη περίπτωση, η συνολική αξία του αποθέματος εμπορευμάτων που εμφανίζεται στον ενοποιημένο ισολογισμό, είναι 10.960€ (100 μονάδες). Επίσης, στο παθητικό του ενοποιημένου ισολογισμού θα εμφανίζεται ο λογαριασμός ‘δικαιώματα μειοψηφίας’ με πιστωτικό υπόλοιπο 960€.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3

ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΕΣ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ ΣΥΜΦΩΝΑ ΜΕ ΤΑ Δ.Λ.Π. ΚΑΙ ΤΑ Δ.Π.Χ.Α..

3.1 Εισαγωγή στα Διεθνή Λογιστικά Πρότυπα

Στην προσπάθεια μας να εξηγήσουμε με απλοποιημένο τρόπο τι είναι τα διεθνή Λογιστικά Πρότυπα, θα λέγαμε ότι αποτελούν μια ενιαία δέσμη διεθνών λογιστικών προτύπων υψηλής ποιότητας, τα οποία βοηθούν στην σύνταξη ενοποιημένων χρηματοοικονομικών καταστάσεων, ως ακολούθως:

Ισολογισμός,

Κατάσταση Αποτελεσμάτων Χρήσης,

Κατάσταση μεταβολών Χρηματοοικονομικής θέσης

Κατάσταση Ταμιακών Ροών

Επεξηγηματικές Σημειώσεις

Εάν θέλαμε όμως να δώσουμε επίσημο ορισμό θα βασιζόμαστε στο άρθρο 2 του κανονισμού αριθ. 1606/2002 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 19ης Ιουλίου 2002 το οποίο αναφέρει: «Ως διεθνή Λογιστικά Πρότυπα νοούνται τα διεθνή Λογιστικά Πρότυπα (Δ.Λ.Π.), τα διεθνή Πρότυπα χρηματοοικονομικής Πληροφόρησης (Δ.Π.Χ.Π.) και οι συναφείς ερμηνείες (ερμηνείες της SIC- Δ.Π.Χ.Π.), οι μεταγενέστερες τροποποιήσεις των εν λόγω προτύπων και συναφών ερμηνειών καθώς και τα μμελλοντικά πρότυπα και συναφείς ερμηνείες που θα εκδώσει ή θα δημοσιεύσει στο μέλλον ο Οργανισμός διεθνών Λογιστικών Προτύπων (Ο.Δ.Λ.Π.)». Ο βασικός σκοπός των διεθνών Λογιστικών Προτύπων αναφέρεται στην παράγραφο 4 του κανονισμού 1606/2002: «Ο παρών κανονισμός ενισχύει την ελεύθερη κυκλοφορία των κεφαλαίων στην εσωτερική αγορά και βοηθά τις κοινοτικές εταιρείες να ανταγωνίζονται σε ισότιμη βάση για την εξεύρεση διαθέσιμων χρηματοοικονομικών πόρων τόσο στις κοινοτικές όσο και στις διεθνείς κεφαλαιαγορές».

Αποτέλεσμα της εφαρμογής του κανονισμού είναι η ομαλή και εύρυθμη λειτουργία της κεφαλαιαγοράς, η προστασία του επενδυτικού κοινού και η δημιουργία κλίματος εμπιστοσύνης στις χρηματοπιστωτικές αγορές. Συνοπτικά, θα λέγαμε ότι ένα υγιές χρηματοπιστωτικό σύστημα αντικατοπτρίζεται από μια ομαλή και αποδοτική λειτουργία της κεφαλαιαγοράς, που χαίρει διεθνούς αποδοχής μέσα από τα γενικά αποδεκτά λογιστικά

πρότυπα. Επιπλέον, πρέπει να επισημανθεί ότι τα διεθνή Λογιστικά Πρότυπα στοχεύουν στην περιφρούρηση της ανταγωνιστικότητας των κοινοτικών κεφαλαιαγορών. Η επίτευξη αυτού του στόχου απαιτεί την σύγκλιση των προτύπων που χρησιμοποιούνται στην Ευρώπη για την κατάρτιση των οικονομικών καταστάσεων, με διάφορα διεθνή Λογιστικά Πρότυπα, που θα μπορούν να χρησιμοποιηθούν παγκοσμίως για τις διασυνοριακές συναλλαγές ή την εισαγωγή σε χρηματιστηριακή αγορά οπουδήποτε στον κόσμο.

Εν κατακλείδι, θα μπορούσαμε να πούμε ότι η ουσία της αποστολής των διεθνών Λογιστικών Προτύπων είναι η καθοριστική και ουσιαστική συμβολή τους σε μια πραγματική και αμερόληπτη απεικόνιση της χρηματοοικονομικής κατάστασης και των αποτελεσμάτων μιας επιχείρησης κατά την εφαρμογή τους.

3.2 Υποχρέωση παρουσίασης ενοποιημένων Οικονομικών καταστάσεων σύμφωνα με τα Δ.Λ.Π..

Οι χρήστες των οικονομικών καταστάσεων¹⁷ μια μητρικής συνήθως ενδιαφέρονται και χρειάζονται για την οικονομική θέση τα αποτελέσματα των εργασιών και τις μεταβολές στην οικονομική θέση του ομίλου ως ένα σύνολο. Αυτή η ανάγκη καλύπτεται απ' τις ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις, που παρέχουν οικονομική πληροφόρηση για τον όμιλο σαν αυτός να είναι μια επιχείρηση.

Μια μητρική πρέπει να παρουσιάζει Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις εκτός απ' τις περιπτώσεις που αναφέρονται παρακάτω :

1) Αν η μητρική είναι αυτή η ίδια θυγατρική κατεχόμενη στο σύνολο ή μερικώς από μια άλλη οικονομική μονάδα και οι άλλοι μέτοχοι δεν έχουν αντίρρηση η μητρική να μην παρουσιάζει ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις.

2) Χρεόγραφα ή συμμετοχικοί τίτλοι της μητρικής δεν διαπραγματεύονται σε μια δημόσια αγορά, ένα εγχώριο ή αλλοδαπό χρηματιστήριο.

3) Η μητρική δεν εισήγαγε, ούτε είναι στη διαδικασία εισαγωγής, τις οικονομικές καταστάσεις σε μια επιτροπή κεφαλαιαγοράς ή άλλο δημοτικό οργανισμό.

4) Η τελική ή οποιαδήποτε ενδιάμεση μητρική εταιρεία της μητρικής εταιρείας δημοσιεύει ενοποιημένες καταστάσεις που συνταχθεί σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα.

¹⁷ Βλ. Όμιλος Επιχειρήσεων Τότση, Διεθνή Λογιστικά Πρότυπα, διαθέσιμο σε:

<http://www.logistis.gr/default.asp?pid=64>

5) Μια μητρική, που η ίδια ανήκει σε μια άλλη επιχείρηση μπορεί να μην παρουσιάζει πάντοτε ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις, δεδομένου ότι οι οικονομικές καταστάσεις αυτές να μην απαιτούνται απ' την μητρική της και οι ανάγκες των άλλων χρηστών να εξυπηρετούνται καλύτερα απ' τις ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις της μητρικής της. Σε μερικές χώρες μια μητρική εξαιρείται επίσης απ' την παρουσίαση ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων αν ανήκει σχεδόν πλήρως στην κυριότητα μιας άλλης επιχείρησης και η μητρική έχει την έγκριση των μετόχων ή εταίρων της μειοψηφίας.

3.3 Έλεγχος μητρικής προς θυγατρική επιχείρηση.

Οι ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις περιλαμβάνουν όλες τις επιχειρήσεις που ελέγχονται από την μητρική.

Σύμφωνα με τα Διεθνή Λογιστικά Πρότυπα¹⁸ και ειδικότερα με το *Διεθνές Λογιστικό Πρότυπο 27* έλεγχος τεκμαίρεται ότι υπάρχει όταν η μητρική κατέχει άμεσα ή έμμεσα μέσω θυγατρικών, περισσότερο απ' το ήμισυ των δικαιωμάτων ψήφου μιας επιχείρησης εκτός αν σε εξαιρετικές περιπτώσεις, μπορεί να αποδειχθεί ότι μια τέτοια κυριότητα δεν συνιστά έλεγχο.

Έλεγχος επίσης υπάρχει ακόμα και στην περίπτωση στην οποία η μητρική κατέχει το ήμισυ ή λιγότερο των δικαιωμάτων ψήφου μιας επιχείρησης όταν υπάρχει :

α) δικαίωμα κατεύθυνσης της οικονομικής και επιχειρηματικής πολιτικής της επιχειρήσεως, σύμφωνα με καταστατικό.

β) δικαίωμα διορισμού ή παύσης της πλειονότητας των μελών του Δ.Σ.

γ) δικαίωμα επηρεασμού της πλειοψηφίας στις συνεδριάσεις του Δ.Σ.

Δεν εξαιρείται τις Ενοποιήσεως μια θυγατρικής λόγω δραστηριοτήτων.

Μια θυγατρική δεν εξαιρείται απ' την ενοποίηση επειδή η επιχειρηματικές της δραστηριότητες διαφέρουν από εκείνες των άλλων οικονομικών μονάδων μέσα στον όμιλο.

3.4 Απαλλαγή παρουσίασης ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων σύμφωνα με τα Δ.Λ.Π..

¹⁸ Βλ. Όμιλος Επιχειρήσεων Τότση, Διεθνή Λογιστικά Πρότυπα, διαθέσιμο σε:

<http://www.logistis.gr/default.asp?pid=64>

Η μητρική δεν έχει υποχρέωση παρουσίασης ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων, υπό την αυστηρή προϋπόθεση ότι :

1. Η μητρική είναι και η ίδια θυγατρική, που είτε κατέχεται στο σύνολο της από άλλη οικονομική μονάδα είτε κατέχεται μερικώς, και οι λοιποί μέτοχοι ή εταίροι της, περιλαμβανομένων και αυτών που δεν έχουν δικαίωμα ψήφου, έχουν ενημερωθεί σχετικά και δεν έχουν αντίρρηση στην μη παρουσίαση ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων από τη μητρική αυτή,

2. Οι μετοχικοί τίτλοι της μητρικής δεν είναι δημόσια διαπραγματεύσιμοι,

3. Η μητρική δεν έχει υποβάλει ούτε ενεργεί να υποβάλλει τις οικονομικές καταστάσεις της σε επιτροπή κεφαλαιαγοράς ή άλλη ρυθμιστική αρχή, με σκοπό την έκδοση οποιουδήποτε είδους χρεογράφων της σε δημόσια διαπραγμάτευση,

4. Η επικεφαλής ή μια ενδιάμεση μητρική της απαλλασσόμενης μητρικής εκδίδει ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις διαθέσιμες στο κοινό, οι οποίες είναι σύμφωνες με τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Παρουσίασης.

3.5 Διαδικασία ενοποίησης σύμφωνα με τα Δ.Λ.Π. (Δ.Λ.Π. 27).

Σύμφωνα με τα Διεθνή Λογιστικά Πρότυπα και συγκεκριμένα με το Δ.Λ.Π. 27 η διαδικασία ενοποίησης γίνεται με τους παρακάτω τρόπους.

Κατά την κατάρτιση ενοποιημένων¹⁹ οικονομικών καταστάσεων, η οντότητα συνενώνει τις οικονομικές καταστάσεις της μητρικής εταιρείας και των θυγατρικών της γραμμής προς γραμμή, συναθροίζοντας τα όμοια περιουσιακά στοιχεία, τις υποχρεώσεις, τα ίδια κεφάλαια, τα έσοδα και τις δαπάνες. Για να παρουσιάζουν οι ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις την οικονομική πληροφόρηση για τον όμιλο, ως μιας ενιαίας οικονομικής οντότητας, τηρούνται οι ακόλουθες διαδικασίες:

- 1) Η λογιστική αξία της επένδυσης της μητρικής εταιρείας σε κάθε θυγατρική και η αναλογία της μητρικής στα ίδια κεφάλαια της κάθε θυγατρικής απαλείφονται,
- 2) Εξατομικεύονται τα δικαιώματα μειοψηφίας στο κέρδος και την ζημιά των ενοποιημένων θυγατρικών για την καλυπτόμενη περίοδο αναφοράς,

¹⁹ Βλ. Διεθνή Λογιστικά Πρότυπα και Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς., διαθέσιμο σε: <http://www.taxheaven.gr/pages/ias>

- 3) Τα δικαιώματα μειοψηφίας στα καθαρά περιουσιακά στοιχεία των ενοποιημένων θυγατρικών εξατομικεύονται ξεχωριστά απ' τα ίδια κεφάλαια των μετόχων ή εταίρων της μητρικής εταιρείας.

Τα δικαιώματα μειοψηφίας στα καθαρά περιουσιακά στοιχεία αποτελούνται από:

- I. Τα δικαιώματα μειοψηφίας κατά την ημερομηνία της αρχικής ενοποίησης,
 - II. Το μερίδιο της μειοψηφίας επί των μεταβολών των ίδιων κεφαλαίων απ' την ημερομηνία της ενοποίησης.
- 4) Ενδοεταιρικά υπόλοιπα, συναλλαγές, έσοδα και δαπάνες θα απαλείφονται πλήρως.
- 5) Ενδοεταιρικά υπόλοιπα και ενδοεταιρικές συναλλαγές, συμπεριλαμβάνουσες έσοδα, δαπάνες και μερίσματα απαλλαγές που αναγνωρίζονται σε περιουσιακά στοιχεία όπως αποθέματα και πάγια περιουσιακά στοιχεία απαλείφονται πλήρως.

Οι οικονομικές καταστάσεις της μητρικής εταιρείας και των θυγατρικών της που χρησιμοποιούνται για την κατάρτιση των ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων, θα καταρτίζονται με την ίδια ημερομηνία αναφοράς.

Όταν οι ημερομηνίες αναφοράς της μητρικής και της θυγατρικής διαφέρουν για τους σκοπούς της ενοποίησης, η θυγατρική καταρτίζει επιπρόσθετες οικονομικές καταστάσεις με την ίδια ημερομηνία των οικονομικών καταστάσεων της μητρικής εκτός αν αυτό είναι πρακτικά αδύνατον. Όταν, οι οικονομικές καταστάσεις μιας θυγατρικής που χρησιμοποιούνται στην κατάρτιση των ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων καταρτίζονται σε ημερομηνία αναφοράς που διαφέρει από εκείνη της μητρικής εταιρείας, θα πρέπει να γίνουν προσαρμογές για τις επιδοτήσεις των σημαντικών συναλλαγών ή γεγονότων που συνέβησαν μεταξύ εκείνης της ημερομηνίας και της ημερομηνίας των οικονομικών καταστάσεων της μητρικής εταιρείας. Σε κάθε περίπτωση, η διαφορά μεταξύ της ημερομηνίας αναφοράς της θυγατρικής και εκείνης της μητρικής δεν θα είναι μεγαλύτερη από τρεις μήνες.

Οι ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις θα καταρτίζονται χρησιμοποιώντας ομοιόμορφες λογιστικές πολιτικές για όμοιες συναλλαγές και άλλα γεγονότα σε όμοιες συνθήκες.

Αν ένα μέλος του ομίλου χρησιμοποιεί λογιστικές πολιτικές διαφορετικές από εκείνες που υιοθέτησαν στις ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις για όμοιες συναλλαγές και

γεγονότα σε όμοιες συνθήκες, γίνονται κατάλληλες προσαρμογές στις οικονομικές καταστάσεις του κατά την κατάρτιση των ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων.

Τα έσοδα και οι δαπάνες μιας θυγατρικής περιλαμβάνονται στις ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις απ' την ημερομηνία απόκτησης.

3.6 Μέθοδοι αποτίμησης των συμμετοχών σύμφωνα με τα Δ.Λ.Π..

Σύμφωνα με το Δ.Λ.Π. 28 η αποτίμηση²⁰ των συμμετοχών γίνεται με την *μέθοδο της καθαρής θέσης*. Σύμφωνα με τη μέθοδο της καθαρής θέσης, η επένδυση σε μία συγγενή επιχείρηση αναγνωρίζεται αρχικά στο κόστος κτήσης και η λογιστική αξία αυξάνεται ή μειώνεται για να απεικονίσει το μερίδιο του επενδυτή στα κέρδη ή τις ζημίες της εκδότριας μετά την ημερομηνία της απόκτησης.

Το μερίδιο του επενδυτή επί του κέρδους ή της ζημίας της εκδότριας περιλαμβάνεται στα αποτελέσματα του επενδυτή. Τα μερίσματα που ο επενδυτής λαμβάνει από μία εκδότρια, μειώνουν τη λογιστική αξία της επένδυσης.

Προσαρμογές στη λογιστική αξία μπορεί επίσης να είναι αναγκαίες, για μεταβολές στην αναλογία των δικαιωμάτων του επενδυτή στην εκδότρια, που προκύπτουν από μεταβολές των ιδίων κεφαλαίων της εκδότριας, οι οποίες δεν έχουν συμπεριληφθεί στα αποτελέσματα της. Στις μεταβολές αυτές περιλαμβάνονται εκείνες που προκύπτουν από αναπροσαρμογές πάγιων περιουσιακών στοιχείων και από συναλλαγματικές διαφορές μετατροπής.

Το μερίδιο του επενδυτή στις μεταβολές αυτές αναγνωρίζεται απευθείας στην καθαρή θέση του επενδυτή.

Μια επένδυση σε συγγενή επιχείρηση πρέπει να λογιστικοποιείται στις ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις σύμφωνα με τη *μέθοδο της καθαρής θέσης*, εκτός αν:

(1) η επένδυση κατατάσσεται ως κατεχόμενη προς πώληση σύμφωνα με το Δ.Π.Χ.Π. 5 Μη Κυκλοφορούντα Περιουσιακά Στοιχεία που Κατέχονται προς Πώληση και Διακοπείσες Δραστηριότητες (Δ.Π.Χ.Π. 5)

²⁰ Βλ. Διεθνή Λογιστικά Πρότυπα και Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς., διαθέσιμο σε: <http://www.taxheaven.gr/pages/ias>

(2)εφαρμόζεται η εξαίρεση της παραγράφου 10 του Δ.Λ.Π. 27 που επιτρέπει σε μητρική εταιρεία που επίσης έχει συμμετοχή σε συγγενή επιχείρηση να μην παρουσιάζει ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις

ή

(3) ισχύουν όλα τα ακόλουθα:

(i) ο επενδυτής κατέχεται εξ' ολοκλήρου από άλλη εταιρεία ή κατέχεται μερικώς από άλλη οντότητα και οι ιδιοκτήτες της, συμπεριλαμβανομένων εκείνων που δεν έχουν δικαίωμα ψήφου, έχουν ενημερωθεί ότι ο επενδυτής δε θα εφαρμόσει τη μέθοδο της καθαρής θέσης και δεν έχουν αντιρρήσεις επ' αυτού,

(ii) οι χρεωστικοί ή συμμετοχικοί τίτλοι του επενδυτή δε διαπραγματεύονται δημόσια (σε εγχώριο ή αλλοδαπό χρηματιστήριο ή σε εξωχρηματιστηριακή αγορά που συμπεριλαμβάνει τοπικές και περιφερειακές αγορές),

(iii) ο επενδυτής δεν έχει υποβάλλει ούτε βρίσκεται στη διαδικασία υποβολής των οικονομικών καταστάσεων του σε επιτροπή κεφαλαιαγοράς ή άλλη διοικητική αρχή προκειμένου να εκδώσει τίτλους οποιασδήποτε κατηγορίας για διαπραγμάτευση σε δημόσια αγορά και

(iv) η τελική ή οποιαδήποτε ενδιάμεση μητρική εταιρεία του κοινοπρακτούντος δημοσιεύει ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις που είναι σύμμορφες με τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς.

3.7 Γνωστοποιήσεις σύμφωνα με τα Δ.Λ.Π..

Σύμφωνα με το Δ.Λ.Π. 28 «Λογιστική επενδύσεων σε συγγενής²¹ επιχειρήσεις γίνονται οι ακόλουθες γνωστοποιήσεις:

(1) η εύλογη αξία των επενδύσεων σε συγγενείς επιχειρήσεις για τις οποίες υπάρχουν δημοσιευμένες τιμές συναλλαγής,

(2) περιληπτική χρηματοοικονομική πληροφόρηση σχετικά με τις συγγενείς επιχειρήσεις, συμπεριλαμβανομένων των συνολικών ποσών των περιουσιακών στοιχείων, των υποχρεώσεων, των εσόδων και του κέρδους ή της ζημίας,

²¹ Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς., διαθέσιμο σε: <http://www.ifrs.org/Pages/default.aspx>

- (3) τους λόγους για τους οποίους η υπόθεση ότι ο επενδυτής δεν ασκεί ουσιώδη επιρροή αντιμετωπίζεται αν ο επενδυτής κατέχει, άμεσα ή έμμεσα μέσω θυγατρικών, λιγότερο από το 20 τοις εκατό των δικαιωμάτων ψήφου ή των δυνητικών δικαιωμάτων ψήφου της εκδότριας, αλλά ωστόσο τεκμαίρεται ότι ασκεί ουσιώδη επιρροή,
- (4) τους λόγους για τους οποίους η υπόθεση ότι ο επενδυτής ασκεί ουσιώδη επιρροή αντιμετωπίζεται αν ο επενδυτής κατέχει, άμεσα ή έμμεσα μέσω θυγατρικών, 20 τοις εκατό ή περισσότερο των δικαιωμάτων ψήφου ή των δυνητικών δικαιωμάτων ψήφου της εκδότριας, αλλά ωστόσο τεκμαίρεται ότι δεν ασκεί ουσιώδη επιρροή,
- (5) την ημερομηνία αναφοράς των οικονομικών καταστάσεων της συγγενούς επιχείρησης όταν αυτές χρησιμοποιούνται στην εφαρμογή της μεθόδου της καθαρής θέσης και έχουν ημερομηνία αναφοράς ή καλύπτουν περίοδο που διαφέρει εκείνης του επενδυτή καθώς και το λόγο χρήσης διαφορετικής ημερομηνίας αναφοράς ή περιόδου,
- (6) τη φύση και την έκταση οποιωνδήποτε σημαντικών περιορισμών (π.χ., που προκύπτουν από συμφωνίες δανείων ή κανονιστικές διατάξεις) της ικανότητας μεταφοράς κεφαλαίων από τις συγγενείς επιχειρήσεις στον επενδυτή υπό τη μορφή μερισμάτων σε μετρητά ή για την εξόφληση δανείων ή προκαταβολών,
- (7) το μη αναγνωρισμένο μερίδιο των ζημιών της συγγενούς, για τη λογιστική περίοδο και σωρευτικά, εφόσον ο επενδυτής έχει πάψει να αναγνωρίζει το μερίδιο του επί των ζημιών της συγγενούς,
- (8) το γεγονός ότι μία συγγενής επιχείρηση δεν αντιμετωπίζεται λογιστικά με τη μέθοδο της καθαρής θέσης .

3.8 Αναγνώριση συνένωσης επιχειρήσεων σύμφωνα με το Δ.Π.Χ.Α. 3.

Μια συνένωση²² επιχειρήσεων είναι η συσπείρωση ξεχωριστών οντοτήτων ή επιχειρήσεων σε μία αναφέρουσα οντότητα. Το αποτέλεσμα σχεδόν όλων των συνενώσεων επιχειρήσεων είναι ότι μία οντότητα, ο αποκτών, αποκτά τον έλεγχο μιας ή περισσότερων άλλων επιχειρήσεων, του αποκτώμενου. Αν μία οντότητα αποκτήσει τον έλεγχο μιας ή περισσότερων άλλων οντοτήτων που δεν είναι επιχειρήσεις, η συσπείρωση των οντοτήτων αυτών δεν αποτελεί συνένωση επιχειρήσεων. Όταν μία οντότητα αποκτά μία ομάδα περιουσιακών στοιχείων ή καθαρών περιουσιακών στοιχείων που δεν συνιστούν επιχείρηση,

²² Βλ. Διεθνή Λογιστικά Πρότυπα και Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς., διαθέσιμο σε: <http://www.taxheaven.gr/pages/ias>

θα επιμερίσει το κόστος της ομάδας ανάμεσα στα ξεχωριστά αναγνωρίσιμα περιουσιακά στοιχεία και υποχρεώσεις της ομάδας βάσει των σχετικών εύλογων αξιών τους κατά την ημερομηνία της απόκτησης.

Μια συνένωση επιχειρήσεων μπορεί να δομηθεί με πολλούς τρόπους, για νομικούς, φορολογικούς ή άλλους λόγους. Μπορεί να αφορά την αγορά από την οντότητα των ιδίων κεφαλαίων μιας άλλης οντότητας, την αγορά όλων των καθαρών περιουσιακών στοιχείων μιας άλλης οντότητας, την ανάληψη των υποχρεώσεων μιας άλλης οντότητας ή την αγορά κάποιων καθαρών περιουσιακών στοιχείων μιας άλλης οντότητας που μαζί σχηματίζουν μία ή περισσότερες επιχειρήσεις. Μπορεί να πραγματοποιηθεί με έκδοση συμμετοχικών τίτλων, τη μεταβίβαση μετρητών, ταμιακών ισοδύναμων ή άλλων περιουσιακών στοιχείων ή ενός συνδυασμού αυτών. Η συναλλαγή μπορεί να γίνει μεταξύ των μετόχων των συνενωμένων οντοτήτων ή μεταξύ της μιας οντότητας και των μετόχων μιας άλλης οντότητας. Μπορεί να περιλαμβάνει την ίδρυση μιας νέας οντότητας που θα ελέγχει τις οντότητες που συνενώθηκαν ή τα καθαρά περιουσιακά στοιχεία που μεταβιβάστηκαν ή την αναδιάρθρωση μιας ή περισσότερων οντοτήτων που συνενώθηκαν.

Μια συνένωση επιχειρήσεων μπορεί να συνεπάγεται τη δημιουργία σχέσης μητρικής θυγατρικής εταιρείας, στην οποία ο αποκτών είναι η μητρική εταιρεία και αποκτώμενη είναι μια θυγατρική του αποκτώντος. Σε τέτοιες περιπτώσεις, ο αποκτών εφαρμόζει αυτό το Δ.Π.Χ.Π. στις ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις του. Περιλαμβάνει τα δικαιώματά του στον αποκτώμενο σε οποιοδήποτε ξεχωριστές οικονομικές καταστάσεις εκδίδει ως μία επένδυση σε θυγατρική (βλέπε ΔΛΠ 27 Ενοποιημένες και Ιδιαίτερες Οικονομικές Καταστάσεις).

Μια συνένωση επιχειρήσεων μπορεί να αφορά την αγορά των καθαρών περιουσιακών στοιχείων, περιλαμβανομένης οποιασδήποτε υπεραξίας, μιας άλλης οντότητας μάλλον, παρά την αγορά των μετοχών της άλλης οντότητας. Αυτή η συνένωση δεν καταλήγει σε σχέση μητρικής - θυγατρικής εταιρείας.

Οι συνενώσεις επιχειρήσεων στις οποίες μία οντότητα αποκτά τον έλεγχο μιας άλλης οντότητας αλλά η ημερομηνία της απόκτησης του ελέγχου (δηλαδή η ημερομηνία της απόκτησης) δεν συμπίπτει με την ημερομηνία ή τις ημερομηνίες της απόκτησης των συμμετοχικών δικαιωμάτων (δηλαδή η ημερομηνία ή ημερομηνίες ανταλλαγής), περιλαμβάνονται στον ορισμό της συνένωσης επιχειρήσεων και επομένως στο πεδίο

εφαρμογής αυτού του Δ.Π.Χ.Π. Η περίπτωση αυτή μπορεί να προκύψει, για παράδειγμα, όταν μία εκδότρια συνάπτει συμφωνίες επαναγοράς μετοχών με κάποιους επενδυτές της και, ως αποτέλεσμα, αλλάζει ο έλεγχος της εκδότριας.

Αυτό το Δ.Π.Χ.Π. δεν καθορίζει τη λογιστικοποίηση για συμμετοχές σε κοινοπραξίες (βλέπε ΔΛΠ 31 Δικαιώματα σε Κοινοπραξίες).

3.9 Λογιστική μέθοδος συνένωσης επιχειρήσεων (Δ.Π.Χ.Α. 3).

Οι συνενώσεις επιχειρήσεων θα λογιστικοποιούνται με την εφαρμογή της μεθόδου της αγοράς.

Η εφαρμογή της μεθόδου της αγοράς συνεπάγεται τα ακόλουθα βήματα:

- (1) την αναγνώριση του αποκτώντος,
- (2) την επιμέτρηση του κόστους της συνένωσης επιχειρήσεων και
- (3) τον επιμερισμό, κατά την ημερομηνία της απόκτησης, του κόστους της συνένωσης επιχειρήσεων στα αποκτηθέντα περιουσιακά στοιχεία και στις αναληφθείσες υποχρεώσεις και ενδεχόμενες υποχρεώσεις. Η αναγνώριση του αποκτώντος

Ο αποκτών θα αναγνωρίζεται για κάθε συνένωση επιχειρήσεων. Ο αποκτών είναι η συνενωμένη οντότητα που αποκτά τον έλεγχο των άλλων συνενωμένων οντοτήτων ή επιχειρήσεων.

Επειδή η μέθοδος της αγοράς εξετάζει τη συνένωση επιχειρήσεων από την πλευρά του αποκτώντος, θεωρεί ότι ένα από τα μέρη της συναλλαγής μπορεί να αναγνωριστεί ως αποκτών.

3.10 Αλλαγές που επέρχονται στα Δ.Λ.Π. και στα Δ.Π.Χ.Α..

Ομάδα προτύπων²³ σχετικά με ενοποίηση και από κοινού συμφωνίες (εφαρμόζονται στις ετήσιες λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την ή μετά τη 1 Ιανουαρίου 2014). Το Συμβούλιο Διεθνών Λογιστικών Προτύπων (Σ.Δ.Λ.Π) δημοσίευσε πέντε νέα πρότυπα σχετικά με την ενοποίηση και τις από κοινού συμφωνίες: Δ.Π.Χ.Α 10, Δ.Π.Χ.Α 11, Δ.Π.Χ.Α 12, Δ.Λ.Π 27 (Τροποποίηση), Δ.Λ.Π 28 (Τροποποίηση). Αυτά τα πρότυπα

²³ Βλ. IFRS.ORG, «Αλλαγές και Τροποποιήσεις στα Δ.Π.Χ.Α.», διαθέσιμο σε: <http://www.ifrs.org/Pages/default.aspx>

εφαρμόζονται στις ετήσιες λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την ή μετά τη 1 Ιανουαρίου 2014, εκτός κι αν αναφέρεται διαφορετικά. Επιτρέπεται η πρόωρη εφαρμογή τους μόνο εάν ταυτόχρονα εφαρμοστούν και τα πέντε αυτά πρότυπα. Τα πρότυπα δεν έχουν υιοθετηθεί ακόμη από την Ευρωπαϊκή Ένωση. Ο Όμιλος βρίσκεται στη διαδικασία εκτίμησης της επίδρασης των νέων προτύπων στις ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις. Οι κυριότεροι όροι των προτύπων είναι οι εξής:

Δ.Π.Χ.Α 10 «Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις». Το Δ.Π.Χ.Α 10 αντικαθιστά στο σύνολό τους τις οδηγίες αναφορικά με τον έλεγχο και την ενοποίηση, που παρέχονται στο Δ.Λ.Π 27 και στο SIC 12. Το νέο πρότυπο αλλάζει τον ορισμό του ελέγχου ως καθοριστικού παράγοντα προκειμένου να αποφασιστεί εάν μια οικονομική οντότητα θα πρέπει να ενοποιείται. Το πρότυπο παρέχει εκτεταμένες διευκρινήσεις που υπαγορεύουν τους διαφορετικούς τρόπους κατά τους οποίους μια οικονομική οντότητα (επενδυτής) μπορεί να ελέγχει μία άλλη οικονομική οντότητα (επένδυση). Ο αναθεωρημένος ορισμός του ελέγχου εστιάζει στην ανάγκη να υπάρχει ταυτόχρονα το δικαίωμα (η δυνατότητα να κατευθύνονται οι δραστηριότητες που επηρεάζουν σημαντικά τις αποδόσεις) και οι μεταβλητές αποδόσεις (θετικές, αρνητικές ή και τα δύο) προκειμένου να υπάρχει έλεγχος. Το νέο πρότυπο παρέχει επίσης διευκρινήσεις αναφορικά με συμμετοχικά δικαιώματα και δικαιώματα άσκησης βέτο (protective rights), καθώς επίσης και αναφορικά με σχέσεις πρακτόρευσης / πρακτορευμένου.

Δ.Π.Χ.Α 11 «Από κοινού Συμφωνίες». Το Δ.Π.Χ.Α 11 παρέχει μια πιο ρεαλιστική αντιμετώπιση των από κοινού συμφωνιών εστιάζοντας στα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις, παρά στη νομική τους μορφή. Οι τύποι των συμφωνιών περιορίζονται σε δύο: από κοινού ελεγχόμενες δραστηριότητες και κοινοπραξίες. Η μέθοδος της αναλογικής ενοποίησης δεν είναι πλέον επιτρεπτή. Οι συμμετέχοντες σε κοινοπραξίες εφαρμόζουν υποχρεωτικά την ενοποίηση με τη μέθοδο της καθαρής θέσης. Οι οικονομικές οντότητες που συμμετέχουν σε από κοινού ελεγχόμενες δραστηριότητες εφαρμόζουν παρόμοιο λογιστικό χειρισμό με αυτόν που εφαρμόζουν επί του παρόντος οι συμμετέχοντες σε από κοινού ελεγχόμενα περιουσιακά στοιχεία ή σε από κοινού ελεγχόμενες δραστηριότητες. Το πρότυπο παρέχει επίσης διευκρινήσεις σχετικά με τους συμμετέχοντες σε από κοινού συμφωνίες, χωρίς να υπάρχει από κοινού έλεγχος. Δ.Π.Χ.Α 12 «Γνωστοποίηση συμμετοχής σε άλλες οικονομικές οντότητες». Το ΔΠΧΑ 12 αναφέρεται στις απαιτούμενες γνωστοποιήσεις μιας οικονομικής οντότητας, συμπεριλαμβανομένων σημαντικών κρίσεων και υποθέσεων, οι οποίες επιτρέπουν στους αναγνώστες των οικονομικών καταστάσεων να

αξιολογήσουν τη φύση, τους κινδύνους και τις οικονομικές επιπτώσεις που σχετίζονται με τη συμμετοχή της οικονομικής οντότητας σε θυγατρικές, συγγενείς, από κοινού συμφωνίες και μη ενοποιούμενες οικονομικές οντότητες. Μία οικονομική οντότητα έχει τη δυνατότητα να προβεί σε κάποιες ή όλες από τις παραπάνω γνωστοποιήσεις χωρίς να είναι υποχρεωμένη να εφαρμόσει το Δ.Π.Χ.Α 12 στο σύνολό του, ή το Δ.Π.Χ.Α 10 ή 11 ή τα τροποποιημένα Δ.Λ.Π 27 ή 28.

Δ.Λ.Π 27 (Τροποποίηση) «Ατομικές Οικονομικές Καταστάσεις». Το Πρότυπο αυτό δημοσιεύτηκε ταυτόχρονα με το Δ.Π.Χ.Α 10 και σε συνδυασμό, τα δύο πρότυπα αντικαθιστούν το Δ.Λ.Π 27 «Ενοποιημένες και Ατομικές Οικονομικές Καταστάσεις». Το τροποποιημένο Δ.Λ.Π 27 ορίζει το λογιστικό χειρισμό και τις απαραίτητες γνωστοποιήσεις αναφορικά με τις συμμετοχές σε θυγατρικές, κοινοπραξίες και συγγενείς όταν μία οικονομική οντότητα ετοιμάζει ατομικές οικονομικές καταστάσεις. Παράλληλα, το Συμβούλιο μετέφερε στο Δ.Λ.Π 27 όρους του Δ.Λ.Π 28 «Επενδύσεις σε Συγγενείς επιχειρήσεις» και του Δ.Λ.Π 31 «Συμμετοχές σε Κοινοπραξίες» που αφορούν τις ατομικές οικονομικές καταστάσεις.

Δ.Λ.Π 28 (Τροποποίηση) «Επενδύσεις σε Συγγενείς επιχειρήσεις και Κοινοπραξίες». Το Δ.Λ.Π 28 «Επενδύσεις σε Συγγενείς επιχειρήσεις και Κοινοπραξίες» αντικαθιστά το Δ.Λ.Π 28 «Επενδύσεις σε Συγγενείς επιχειρήσεις». Ο σκοπός αυτού του Προτύπου είναι να ορίσει τον λογιστικό χειρισμό αναφορικά με τις επενδύσεις σε συγγενείς επιχειρήσεις και να παραθέσει τις απαιτήσεις για την εφαρμογή της μεθόδου της καθαρής θέσης κατά τη λογιστική των επενδύσεων σε συγγενείς και κοινοπραξίες, όπως προκύπτει από τη δημοσίευση του Δ.Π.Χ.Α 11.

Δ.Π.Χ.Α 10, Δ.Π.Χ.Α 11 και Δ.Π.Χ.Α 12 (Τροποποίηση) «Ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις, από κοινού συμφωνίες και γνωστοποίηση συμμετοχής σε άλλες οικονομικές οντότητες: Οδηγίες μετάβασης» (εφαρμόζεται στις ετήσιες λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1η Ιανουαρίου 2013). Η τροποποίηση στις οδηγίες μετάβασης των Δ.Π.Χ.Α 10,11 και 12 παρέχει διευκρινίσεις σχετικά με τις οδηγίες μετάβασης στο Δ.Π.Χ.Α 10 και περιορίζει τις απαιτήσεις για παροχή συγκριτικής πληροφόρησης στις γνωστοποιήσεις του Δ.Π.Χ.Α 12 μόνο για την περίοδο που προηγείται άμεσα της πρώτης ετήσιας περιόδου κατά την οποία εφαρμόζεται το Δ.Π.Χ.Α 12. Συγκριτική πληροφόρηση για γνωστοποιήσεις σχετικά με συμμετοχές σε μη ενοποιούμενες οικονομικές οντότητες (structured entities) δεν απαιτείται. Οι τροποποιήσεις δεν έχουν υιοθετηθεί ακόμη από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

Δ.Π.Χ.Α 10, Δ.Π.Χ.Α 12 και Δ.Λ.Π 27 (Τροποποίηση) «Εταιρείες Επενδύσεων». Η τροποποίηση του Δ.Π.Χ.Α 10 δίνει τον ορισμό της εταιρείας επενδύσεων και αναφέρει την περίπτωση κατά την οποία οι θυγατρικές της μπορούν να εξαιρεθούν από την ενοποίηση. Πολλά επενδυτικά κεφάλαια και παρόμοιες εταιρείες που πληρούν τον ορισμό των εταιρειών επενδύσεων δύνανται να μην ενοποιούν τις περισσότερες από τις θυγατρικές τους, παρότι ασκείται έλεγχος, και να τις λογιστικοποιούν ως επενδύσεις σε εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων. Οι τροποποιήσεις στο Δ.Π.Χ.Α 12 εισάγουν τις γνωστοποιήσεις που χρειάζεται να παρέχει μια εταιρεία επενδύσεων. Οι τροποποιήσεις δεν έχουν υιοθετηθεί ακόμη από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

Τροποποιήσεις σε πρότυπα που αποτελούν ένα τμήμα του προγράμματος ετήσιων βελτιώσεων για το 2011 του Σ.Δ.Λ.Π. Οι παρακάτω τροποποιήσεις περιγράφουν τις σημαντικότερες αλλαγές που υπεισέρχονται στα Δ.Π.Χ.Α ως επακόλουθο των αποτελεσμάτων του ετήσιου προγράμματος βελτιώσεων του Σ.Δ.Λ.Π που δημοσιεύτηκε τον Μάιο 2012. Οι τροποποιήσεις αυτές εφαρμόζονται στις ετήσιες λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1η Ιανουαρίου 2013 και δεν έχουν υιοθετηθεί ακόμη από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4

ΟΜΟΙΟΤΗΤΕΣ - ΔΙΑΦΟΡΕΣ ΜΕΤΑΞΥ ΤΩΝ ΛΟΓΙΣΤΙΚΩΝ ΠΡΟΤΥΠΩΝ (Δ.Λ.Π.) ΚΑΙ (Ε.Λ.Π.).

4.1 Ομοιότητες -Διαφορές Διεθνών και Ελληνικών Λογιστικών Προτύπων σχετικά με τις ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις.

Παρακάτω ακολουθούν οι σημαντικότερες ομοιότητες²⁴ και διαφορές κατά την σύνταξη ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων μεταξύ στα Δ.Λ.Π. και στα Ε.Λ.Π.

Ομοιότητες:

1. Όπως η Ελληνική νομοθεσία, έτσι και τα Διεθνή Λογιστικά Πρότυπα σχετίζονται στην ύπαρξη και την εφαρμογή κάθετου και οριζόντιου ομίλου επιχειρήσεων.
2. Κατά τον κ.ν. 2190/1920 περί ανωνύμων εμπορικών εταιρειών υπάρχει η σχέση μητρικής- θυγατρικής, καθώς και συγγενούς επιχείρησης, το ίδιο όμως συμβαίνει και στα Δ.Λ.Π..
3. Η ελληνική νομοθεσία έρχεται σε συμφωνία με τα Δ.Λ.Π. για μια ακόμη περίπτωση, αυτής των δικαιωμάτων μειοψηφίας, όπου και στις δυο περιπτώσεις υπολογίζονται με τον ίδιο τρόπο.
4. Τέλος, μια σημαντική ομοιότητα ανάμεσα στα Ελληνικά Λογιστικά Πρότυπα και στα Διεθνή Λογιστικά Πρότυπα είναι ο τρόπος με τον οποίο γίνεται η απαλοιφή των διεταιρικών υπολοίπων.

Διαφορές:

1. Η κυριότερη διαφορά ανάμεσα στην ελληνική νομοθεσία και στα Διεθνή Λογιστικά Πρότυπα είναι ότι κατά την σύνταξη των ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων τα Ε.Λ.Π. περιλαμβάνουν και πίνακα διάθεσης αποτελεσμάτων, ενώ τα Δ.Λ.Π. δεν περιλαμβάνουν αλλά περιλαμβάνουν τον Πίνακα μεταβολών της Καθαρής Θέσης όπου περιλαμβάνει τις πληροφορίες του Πίνακα διάθεσης αποτελεσμάτων.

²⁴ Σύμφωνα με κ.ν.2190/1920 και Διεθνών Λογιστικών Προτύπων (Δ.Λ.Π.)

2. Μια άλλη σημαντική διαφορά βρίσκεται στην υποχρέωση ενοποίησης σύμφωνα με τις εξαιρέσεις και τις απαλλαγές, όπου τα Δ.Λ.Π. εφαρμόζουν υποχρέωση για την κατάρτιση και παρουσίαση των ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων των εισηγμένων στο χρηματιστήριο εταιρειών, ενώ τα Ε.Λ.Π. εφαρμόζουν υποχρέωση για την κατάρτιση όταν το σύνολο των υποκείμενων σε ενοποίηση επιχειρήσεων υπερβαίνουν τα όρια των δύο από τα παρακάτω τρία κριτήρια με βάση τις τελευταίες ετήσιες οικονομικές καταστάσεις τους. Τα τρία κριτήρια είναι τα εξής:
 - Μέσος όρος προσωπικού που απασχολήθηκε κατά τη διάρκεια χρήσεως, 500 άτομα.
 - Σύνολο ισολογισμού 3.700.000 ευρώ, όπως αυτό προκύπτει από την άθροιση των στοιχείων Α μέχρι και Ε του ενεργητικού στο υπόδειγμα ισολογισμού που παραπέμπει το άρθρο 42γ,
 - καθαρός κύκλος εργασιών 7.400.000 ευρώ,
3. Σχετικά με τις Τεχνικές ενοποίησης σύμφωνα με τα Δ.Λ.Π. χρησιμοποιείται η ολική ενοποίηση όπου κατά την μέθοδο αυτή όλα τα στοιχεία του ισολογισμού των θυγατρικών ενσωματώνονται εις ολόκληρο 100% στον ενοποιημένο ισολογισμό, ενώ στα Ε.Λ.Π. εκτός από την ολική ενοποίηση εφαρμόζεται και η μέθοδος της μερικής ενοποίησης όπου κατά τη μέθοδο αυτή όλα τα στοιχεία του ισολογισμού των θυγατρικών ενσωματώνονται μερικώς στον ενοποιημένο ισολογισμό ανάλογα με το ποσοστό συμμετοχής της μητρικής στο μετοχικό κεφάλαιο.
4. Κατά τα Δ.Λ.Π. η απόσβεση της υπεραξίας (GOODWILL) γίνεται συστηματικά κατά τη διάρκεια της ωφέλιμης ζωής, όχι όμως μεγαλύτερη από 20 χρόνια., ενώ κατά την ελληνική νομοθεσία, αναφέρεται ότι αυτές αποσβένονται είτε εφάπαξ είτε τμηματικά και ισόποσα έως και πέντε έτη.
5. Τέλος, μια διαφορά μεταξύ των Δ.Λ.Π και της ελληνικής νομοθεσίας είναι σχετικά με την συμμετοχή σε συγγενής επιχειρήσεις. Ο κ.ν. 2190/1920 εξηγεί ότι για να ασκήσουμε ουσιώδη επιρροή αρκεί να κατέχουμε τουλάχιστον το 20% των Δικαιωμάτων Ψήφου της εκδότριας, ενώ το Δ.Λ.Π. 28 εξηγεί ότι για να ασκήσουμε ουσιώδη επιρροή αρκεί να κατέχουμε τουλάχιστον το 20% των Δικαιωμάτων Ψήφου της εκδότριας, αλλά ανεξάρτητα από το ποσοστό

συμμετοχής, η ύπαρξη της ουσιώδους επιρροής από ένα επενδυτή καθίσταται πρόδηλη συνήθως με έναν ή περισσότερους από τους εξής τρόπου:

(α) αντιπροσώπευση στο διοικητικό συμβούλιο ή ισοδύναμο

διοικητικό όργανο της εκδότριας,

(β) συμμετοχή στις διαδικασίες χάραξης της πολιτικής, συμπεριλαμβανομένης της συμμετοχής σε αποφάσεις που αφορούν μερίσματα ή άλλες διανομές,

(γ) σημαντικές συναλλαγές μεταξύ επενδυτή και εκδότριας,

(δ) ανταλλαγή διευθυντικού προσωπικού ή

(ε) παροχή ουσιαστικής τεχνικής πληροφόρησης.

4.2 Ομοιότητες και Διαφορές μεταξύ των Λογιστικών προτύπων (Δ.Λ.Π.) και (Ε.Λ.Π.) μέσω της χρήσης Πινάκων.

Πίνακας 4.1 :Κυριότερες ομοιότητες μεταξύ Δ.Λ.Π. και Ε.Λ.Π.

	Διεθνή Λογιστικά Πρότυπα (Δ.Λ.Π.)	Ελληνικά Λογιστικά Πρότυπα (Ε.Λ.Π.)
Μορφές ομίλων	Τα Διεθνή Λογιστικά Πρότυπα σχετίζονται με την ύπαρξη και την εφαρμογή κάθετου και οριζόντιου ομίλου επιχειρήσεων	Τα Ελληνικά Λογιστικά Πρότυπα σχετίζονται με την ύπαρξη και την εφαρμογή κάθετου και οριζόντιου ομίλου επιχειρήσεων
Σχέση μητρικής - θυγατρικής	Υπάρχει σχέση μητρικής - θυγατρικής	Υπάρχει σχέση μητρικής - θυγατρικής
Τρόπος Υπολογισμού των δικαιωμάτων μειοψηφίας.	Υπολογίζονται και παρουσιάζονται με τον ίδιο τρόπο με τα Ε.Λ.Π.	Υπολογίζονται και παρουσιάζονται με τον ίδιο τρόπο με τα Δ.Λ.Π.
Διεταιρικές χρεοπαιτήσεις	Ίδιος τρόπος απάλειψης των διεταιρικών υπολοίπων με τα	Ίδιος τρόπος απάλειψης των διεταιρικών υπολοίπων με τα

	Ε.Λ.Π.	Δ.Λ.Π.
Μέθοδοι ενοποίησης	Μέθοδος της Καθαρής Θέσης	Μέθοδος της Καθαρής Θέσης

Πίνακας 4.2: Κυριότερες διαφορές μεταξύ Δ.Λ.Π. και Ε.Λ.Π.

	Διεθνή Λογιστικά Πρότυπα (Δ.Λ.Π.)	Ελληνικά Λογιστικά Πρότυπα (Ε.Λ.Π.)
Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις	<ul style="list-style-type: none"> • ενοποιημένο ισολογισμό • ενοποιημένα αποτελέσματα χρήσης • ενοποιημένο πίνακα κίνησης Ιδίων Κεφαλαίων • ενοποιημένη κατάσταση Ταμειακών Ροών • ενοποιημένο Προσάρτημα 	<ul style="list-style-type: none"> • ενοποιημένο ισολογισμό • ενοποιημένα αποτελέσματα χρήσης • δεν υπάρχει ενοποιημένος πίνακας κίνησης Ιδίων Κεφαλαίων • δεν υπάρχει ενοποιημένη κατάσταση Ταμειακών ροών. • ενοποιημένο Προσάρτημα
Υποχρέωση ενοποίησης Εξαιρέσεις - απαλλαγές	<p>Έννοια του ελέγχου. Η μητρική κατέχει (άμεσα ή έμμεσα) περισσότερο από το ήμισυ των δικαιωμάτων ψήφου μιας επιχείρησης.</p> <p>Εφαρμόζονται υποχρεωτικά για την κατάρτιση και παρουσίαση των ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων των εισηγμένων στο χρηματιστήριο εταιρειών.</p>	<p>Τουλάχιστον δύο από τα τρία ποσοτικά όρια:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Μέσος όρος προσωπικού 500 άτομα. 2. Σύνολο Ισολογισμού 3.700.000 Ευρώ. 3. Καθαρό κύκλο εργασιών 7.400.000 ευρώ.

<p>Τεχνικές ενοποίησης</p>	<p><Ολική Ενοποίηση> (κατά την μέθοδο αυτή όλα τα στοιχεία του ισολογισμού των θυγατρικών ενσωματώνονται εις ολόκληρο 100% στον ενοποιημένο ισολογισμό</p>	<p><Ολική Ενοποίηση>, αλλά και <Μερική ενοποίηση> (κατά τη μέθοδο της μερικής ενοποίησης όλα τα στοιχεία του ισολογισμού των θυγατρικών ενσωματώνονται μερικώς στον ενοποιημένο ισολογισμό ανάλογα με το ποσοστό συμμετοχής της μητρικής στο μετοχικό κεφάλαιο</p>
<p>Ουσιώδης Επιρροή (Συγγενής επιχείρηση).</p>	<p>το Δ.Λ.Π 28 εξηγεί ότι για να ασκήσουμε ουσιώδη επιρροή αρκεί να κατέχουμε τουλάχιστον το 20% των Δικαιωμάτων Ψήφου της εκδότριας, αλλά ανεξάρτητα από το ποσοστό συμμετοχής, η ύπαρξη της ουσιώδους επιρροής από ένα επενδυτή καθίσταται πρόδηλη συνήθως με έναν ή περισσότερους από τους εξής τρόπου:</p> <p>(α) αντιπροσώπευση στο διοικητικό συμβούλιο ή ισοδύναμο διοικητικό όργανο της εκδότριας,</p> <p>(β) συμμετοχή στις διαδικασίες χάραξης της πολιτικής, συμπεριλαμβανομένης της</p>	<p>ο κ.ν. 2190/1920 εξηγεί ότι για να ασκήσουμε ουσιώδη επιρροή αρκεί να κατέχουμε τουλάχιστον το 20% των Δικαιωμάτων Ψήφου της εκδότριας</p>

	<p>συμμετοχής σε αποφάσεις που αφορούν μερίσματα ή άλλες διανομές,</p> <p>(γ) σημαντικές συναλλαγές μεταξύ επενδυτή και εκδότριας,</p> <p>(δ) ανταλλαγή διευθυντικού προσωπικού ή</p> <p>(ε) παροχή ουσιαστικής τεχνικής πληροφόρησης.</p>	
Υπεραξία(GOODWILL)	<p>Αποσβένεται συστηματικά κατά τη διάρκεια της ωφέλιμης ζωής, όχι όμως μεγαλύτερη από 20 χρόνια.</p>	<p>Η διαφορά μεταξύ του κόστους κτήσης και της εσωτερικής λογιστικής αξίας της επένδυσης, κατά την πρώτη φορά που εφαρμόζεται η Μέθοδος της Καθαρής Θέσης, εμφανίζεται είτε ως άυλο πάγιο στοιχείο και αποσβένεται, (εφάπαξ είτε εντός πενταετίας)</p>
	<ol style="list-style-type: none"> 1. Ο προσδιορισμός του κόστους κτήσης γίνεται μόνο με μία από τις μεθόδους FIFO ή Μέσου Σταθμικού Κόστους. 2. Τα αποθέματα αποτιμώνται στην κατ 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Ο προσδιορισμός του κόστους κτήσης γίνεται με οποιαδήποτε παραδεγμένη μέθοδο προσδιορισμού του κόστους. 2. Τα αποθέματα αποτιμώνται στην κατ

<p>Αποτίμηση αποθεμάτων</p>	<p>είδος χαμηλότερη τιμή μεταξύ κόστους κτήσης και καθαρής αξίας ρευστοποίησης.</p> <p>3. Τα μεγάλα αριθμού και μεγάλης ταχύτητας κυκλοφορίας αποθέματα είναι δυνατό να αποτιμώνται με τη μέθοδο των «Λιανικών τιμών Πώλησης».</p> <p>4. Σε μερικές περιπτώσεις το πρότυπο επιτρέπει τη συνολική αποτίμηση ομαδοποιημένων όμοιων ή συγγενών ειδών.</p>	<p>είδος χαμηλότερη τιμή μεταξύ κτήσης και τρέχουσας και μόνο αν η τρέχουσα είναι χαμηλότερη από την καθαρή αξία ρευστοποίησης η αποτίμηση γίνεται στην χαμηλότερη αυτή αξία.</p> <p>3. Δεν επιτρέπεται η αποτίμηση αποθεμάτων με τη μέθοδο των «Λιανικών τιμών Πώλησης».</p> <p>4. Εφαρμόζεται πάντα ο κανόνας της κατ' είδος χαμηλότερης τιμής και δεν επιτρέπεται η ομαδοποίηση όμοιων ή συγγενών ειδών.</p>
------------------------------------	--	---

4.3 Οι Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις Εταιρειών Εισηγμένων στο Χ.Α.

Χρηματιστήριο ²⁵ είναι ο τόπος όπου γίνονται αγοραπωλησίες αξιών ή αντικειμένων των οποίων οι τιμές διαμορφώνονται σύμφωνα με τους κανόνες της προσφοράς και της ζήτησης.

Τα χρηματιστήρια χωρίζονται σε κατηγορίες ανάλογα με το αντικείμενό τους. Σήμερα υπάρχουν: χρηματιστήρια αξιών (όπου γίνονται αγοραπωλησίες κινητών αξιών), χρηματιστήρια εμπορευμάτων, χρηματιστήρια ναύλων, χρηματιστήρια λουλουδιών, χρηματιστήρια έργων τέχνης κλπ.

Σύμφωνα με τον νόμο περί Ανωνύμων εταιριών οι εισηγμένες εταιρείες πρέπει να έχουν τις εξής υποχρεώσεις κατά τη δημοσίευση των οικονομικών τους καταστάσεων:

Οι ετήσιες, ατομικές και ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις των Α.Ε. που έχουν καταρτιστεί με βάση τα Δ.Λ.Π., δημοσιεύονται είκοσι τουλάχιστον ημέρες από τη συνεδρίαση της Γενικής Συνέλευσης και:

- Καταχωρούνται στο μητρώο Α.Ε. με σχετική ανακοίνωση στο τεύχος των Α.Ε.
- Δημοσιεύονται στην ιστοσελίδα της εταιρίας, η οποία είναι προσπελάσιμη στο ευρύ κοινό και παραμένει ανοιχτή για τουλάχιστον 2 χρόνια μετά τη δημοσίευση
- Εφόσον πρόκειται για εταιρείες με μετοχές εισηγμένες σε οργανωμένη χρηματιστηριακή αγορά, κατατίθενται στην επιτροπή Κεφαλαιαγοράς.

Οι ενδιάμεσες οικονομικές καταστάσεις που δημοσιεύουν οι εισηγμένες στο Χ.Α.Α εταιρείες κάθε τρίμηνο, συντάσσονται κατά τα Δ.Λ.Π. και δημοσιεύονται εντός δυο μηνών από τη λήξη της περιόδου που αφορούν.

4.4 Περίπτωση παρουσίασης διαφόρων Ενοποιημένων Οικονομικών Καταστάσεων Ομίλου με βάση τα Ε.Λ.Π. και τα Δ.Λ.Π.

Η χρήση του 2005 προσφέρεται για σύγκριση, διότι παρουσιάζει τη χρήση του 2004 με τα Διεθνή Λογιστικά Πρότυπα. Με αυτόν τον τρόπο έχουμε διαθέσιμη τη χρήση του 2004 όπως είχε δημοσιευτεί με τα Ε.Λ.Π. και τη χρήση του 2004 με βάση τα Δ.Λ.Π. και μας δίνει τη δυνατότητα να μπορέσουμε να τα συγκρίνουμε.

²⁵ Βλ. Χρηματιστήριο Αθηνών Α.Ε., «Οικονομικές Καταστάσεις - στοιχεία και Πληροφορίες», διαθέσιμο σε: <http://www.ase.gr/>

Για την καλύτερη κατανόηση παρατίθενται οι δημοσιευμένες Οικονομικές Καταστάσεις της Εταιρείας **COCA COLA Ελληνική Εταιρεία Εμφιαλώσεως Α.Ε.** σύμφωνα με τα Διεθνή Λογιστικά Πρότυπα²⁶ Χρήσης 2005 (1/1/2005-31/12/2005) καθώς και οι Οικονομικές Καταστάσεις της ίδιας Εταιρείας, οι οποίες δημοσιεύθηκαν και συντάχθηκαν σύμφωνα με τα Ελληνικά Λογιστικά Πρότυπα για τη χρήση 2004 (1/1/2004- 31/12/2004).

Χρησιμοποιώντας τις ανωτέρω Οικονομικές Καταστάσεις γίνεται κατανοητός ο διαφορετικός τρόπος παρουσίασης και σύνταξης των στοιχείων του Ενεργητικού, του Παθητικού, της Καθαρής Θέσης και των Αποτελεσμάτων της Εταιρείας σύμφωνα με τα Δ.Λ.Π. και τα Ε.Λ.Π για τη χρήση 2004, τα στοιχεία της οποίας έχουν συνταχθεί σύμφωνα με τα Δ.Λ.Π. και παρουσιάζονται ως συγκριτικά στοιχεία στις Οικονομικές Καταστάσεις της χρήσης 2005.

ΙΣΟΛΟΓΙΣΜΟΣ

Παρατηρώντας την κατάρτιση του δημοσιευμένου Ισολογισμού της Χρήσης 2005 βάσει Δ.Π.Χ.Π. στον οποίο παρουσιάζονται συγκριτικά τα στοιχεία της Χρήσης 2004 βάσει Δ.Π.Χ.Π. και συγκρίνοντάς τον με τον δημοσιευμένο Ισολογισμό της Χρήσης 2004 βάσει των Ε.Λ.Π. ως προς την παρουσίασή τους αναφέρονται τα εξής:

- Ο συντεταγμένος Ισολογισμός βάσει Δ.Π.Χ.Π. εμφανίζεται σε κάθετη διάταξη, τα στοιχεία του Ενεργητικού διακρίνονται σε Κυκλοφορούντα και μη Κυκλοφορούντα και οι Υποχρεώσεις σε τρέχουσες και μη τρέχουσες δηλαδή σε Μακροπρόθεσμες και Βραχυπρόθεσμες. Παρατηρείται επίσης ότι σε ξεχωριστές θέσεις του Ισολογισμού παρουσιάζονται τα κονδύλια τα οποία κατ' ελάχιστον προβλέπονται βάσει των Δ.Π.Χ.Π. (στοιχεία όπως αναλύθηκαν ανωτέρω στην παρουσίαση της δομής του Ισολογισμού βάσει των Δ.Π.Χ.Π.).
- Ο Ισολογισμός βάσει των Ε.Λ.Π. καταρτίζεται σε παράπλευρα σκέλη (Ενεργητικό-Παθητικό), άσχετα αν για λόγους ευκρίνειας στην παρούσα εργασία Ενεργητικό και Παθητικό έχουν παρατεθεί ξεχωριστά. Τα στοιχεία παρατίθενται αυστηρά σε διάταξη βάσει των Ε.Λ.Π.. Στο Ενεργητικό τα στοιχεία παρουσιάζονται ανάλογα με τη δυνατότητα ρευστοποίησής τους και διακρίνονται σε τέσσερις μεγάλες κατηγορίες: Έξοδα Εγκατάστασης, Πάγιο Ενεργητικό, Κυκλοφορούν Ενεργητικό, Μεταβατικοί Λογαριασμοί

²⁶ Βλ. Χρηματιστήριο Αθηνών Α.Ε., «Οικονομικές Καταστάσεις - στοιχεία και Πληροφορίες», διαθέσιμο σε: <http://www.ase.gr/>

Ενεργητικού και Λογαριασμοί Τάξεως Χρεωστικοί. Στο Παθητικό παρατίθεται πρώτα αυστηρά η ανάλυση των Ιδίων Κεφαλαίων, οι προβλέψεις για κινδύνους και έξοδα της Εταιρείας, στη συνέχεια η ανάλυση των υποχρεώσεων οι οποίες διακρίνονται σε Μακροπρόθεσμες και Βραχυπρόθεσμες, οι Μεταβατικοί λογαριασμοί του Παθητικού και τέλος οι Πιστωτικοί λογαριασμοί τάξεως.

Πίνακας 4.3: Ενοποιημένος Ισολογισμός COCA COLA σύμφωνα με τα Ε.Λ.Π.

COCA COLA Ελληνική Εταιρεία Εμφιαλώσεως Α.Ε.			
ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΟΣ ΙΣΟΛΟΓΙΣΜΟΣ			
14η ΕΤΑΙΡΙΚΗ ΧΡΗΣΗ 1.1 - 31.12.2004			
<u>ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ</u>	<u>ΑΞΙΑ ΚΤΗΣΕΩΣ</u>	<u>ΑΠΟΣΒΕΣΕΙΣ</u>	<u>ΑΝΑΠΟΣΒ.ΑΞΙΑ</u>
Β.ΕΞΟΔΑ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΣ			
1.ΕΞΟΔΑ ΙΔΡ. ΚΑΙ ΠΡ. ΕΓΚ.	111.037,00	111.036,00	0.01
3.ΤΟΚΟΙ ΔΑΝΕΙΩΝ ΚΑΤ.ΠΕΡ.	694.451,00	694.451,00	0.00
4.ΛΟΙΠΑ ΕΞΟΔΑ ΕΓΚΑΤ.	<u>46.098.637,00</u>	<u>39.821.942,00</u>	<u>6.276.695,00</u>
	<u>46.904.125,00</u>	<u>40.627.429,00</u>	<u>6.276.696,00</u>
Γ.ΠΑΓΙΟ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ			
<i>I. ΑΣΩΜΑΤΕΣ ΑΚΙΝΗΤΟΠ.</i>			
2.ΠΑΡΑΧ.ΚΑΙ ΔΙΚ.ΒΙΟΜΗΧ.ΙΔ.	334.966,00	190.315,00	144.651,00
ΥΠΕΡΑΞΙΑ ΕΠΙΧ.(GOODWILL)	95,00	95,00	0.00
ΛΟΙΠΕΣ ΑΣΩΜ.ΑΚΙΝΗΤ.	<u>188.666,00</u>	<u>9.147,00</u>	<u>179.519,00</u>
	<u>523.727,00</u>	<u>199.557,00</u>	<u>324.170,00</u>
<i>II. ΕΝΣΩΜΑΤΕΣ ΑΚΙΝΗΤΟΠ.</i>			
1.ΓΗΠΕΔΑ-ΟΙΚΟΠΕΔΑ	131.147.433,00		131.147.433,00
3.ΚΤΗΡΙΑ ΚΑΙ ΤΕΧΝΙΚΑ ΕΡΓΑ	788.691.499,00	161.088.474,00	627.603.025,00
4.ΜΗΧΑΝ.-ΤΕΧΝ.ΕΓΚ.ΛΜΕ	1.708.808.665,00	868.936.103,00	839.872.562,00
5.ΜΕΤΑΦΟΡΙΚΑ ΜΕΣΑ	178.341.679,00	107.894.785,00	70.446.894,00
6.ΕΠΙΠΛΑ ΚΑΙ ΛΟΙΠΟΣ ΕΞΟΠ.	277.971.382,00	182.833.417,00	95.137.965,00
6α.ΕΞΟΠΛ.ΕΙΔΩΝ ΕΠΤΥΟΔ.	265.773.510,00	69.764.269,00	194.009.241,00
7.ΑΚΙΝΗΤ.ΥΠΟ ΕΚΤ.ΚΑΙ ΠΡΟΚ.	82.013.440,00		82.013.440,00
ΣΥΝΟΛΟ ΑΚΙΝΗΤΟΠ.(ΓΙ+ΓΙΙ)	<u>3.432.747.608,00</u>	<u>1.390.517.048,00</u>	<u>2.042.230.560,00</u> <u>2.042.554.730,00</u>
<i>III. ΣΥΜΜΕΤ.ΚΑΙ ΑΛΛΕΣ ΜΑΚΡ.ΧΡΗΜ ΑΠ.</i>			

1α.ΣΥΜΜΕΤΟΧΕΣ ΣΕ ΣΥΓΓΕΝΕΙΣ ΕΠΙΧ.		10.050.933,00
2.ΣΥΜΜΕΤΟΧΕΣ ΣΕ ΛΟΙΠΕΣ ΕΠΙΧΕΡ.		5.028.650,00
7.ΛΟΙΠΕΣ ΜΑΚΡΟΠΡ. ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ		54.971.021,00
		70.050.604,00
ΣΥΝΟΛΟ ΠΑΓΙΟΥ ΕΝΕΡΓΗΤ.(ΓΙ+ΓΙΙ+ΓΙΙΙ)		<u>2.112.605.334,00</u>
Δ. ΚΥΚΛΟΦΟΡΟΥΝ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ		
<i>I. ΑΠΟΘΕΜΑΤΑ</i>		
1.ΕΜΠΟΡΕΥΜΑΤΑ		1.463.347,00
2.ΠΡΟΙΟΝΤΑ ΕΤ.ΚΑΙ ΗΜ.-ΥΠΟΠΡ.ΚΑΙ ΥΠΟΛ.		125.391.593,00
3.ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΣΕ ΕΞΕΛΙΞΗ		438.818,00
4.ΠΡΩΤ.ΚΑΙ ΒΟΗΘ.ΥΛ.-ΑΝΑΛ.ΥΛ.ΑΝΤΑΛ. ΚΑΙ ΕΙΔΗ ΣΥΣΚ.		205.407.114,00
5.ΠΡΟΚΑΤΑΒΟΛΕΣ ΓΙΑ ΑΓΟΡΕΣ ΑΠΟΘΕΜΑΤΩΝ		6.815.820,00
		<u>339.516.692,00</u>
<i>II. ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ</i>		
1.ΠΕΛΑΤΕΣ	486.989.420,00	
ΜΕΙΟΝ : ΠΡΟΒΛ. ΕΠΙΣΦΑΛΩΝ ΑΠΑΙΤΗΣΕΩΝ Ν.2065/92	7.598.504,00	479.390.916,00
2.ΓΡΑΜΜΑΤΙΑ ΕΙΣΠΡΑΚΤΕΑ		1.612.135,00
3α.ΕΠΙΤΑΓΕΣ ΕΙΣΠΡΑΚΤΕΕΣ		58.185.606,00
10.ΕΠΙΣΦΑΛΕΙΣ		11.606.623,00
10α.		8.214.155,00
11.ΧΡΕΩΣΤΕΣ ΔΙΑΦΟΡΟΙ		121.024.581,00
11α.ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΔΗΜΟΣΙΟ-ΕΠΙΣΤΡΕΠΤΕΟΣ ΦΠΑ		2.832.400,00
11β.ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΔΗΜΟΣΙΟ-ΠΡΟΚΑΤΑΒΟΛΗ ΦΟΡΟΥ ΕΙΣ.		15.466.081,00
11γ.ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΔΗΜΟΣΙΟ - ΛΟΙΠΟΙ ΦΟΡΟΙ		21.902,00
12.ΛΟΓ/ΣΜΟΙ ΔΙΑΧΕΙΡ.ΠΡΟΚΑΤ. ΚΑΙ ΠΙΣΤΩΣΕΩΝ		412.427,00
		<u>693.766.826,00</u>
<i>III .ΧΡΕΟΓΡΑΦΑ</i>		
1.ΜΕΤΟΧΕΣ		282,00
3.ΛΟΙΠΑ ΧΡΕΟΓΡΑΦΑ		4.586.045,00
		4.586.327,00
<i>IV .ΔΙΑΘΕΣΙΜΑ</i>		
1.ΤΑΜΕΙΟ		157.176,00
3.ΚΑΤΑΘΕΣΕΙΣ ΟΨΕΩΣ ΚΑΙ ΠΡΟΘΕΣΜΙΑΣ		38.170.707,00
		<u>38.327.883,00</u>
ΣΥΝΟΛΟ ΚΥΚΛΟΦΟΡΟΥΝΤΟΣ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟΥ		<u>1.070.197.728,00</u>
Ε. ΜΕΤΑΒΑΤΙΚΟΙ ΛΟΓ/ΣΜΟΙ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟΥ		
1.ΕΞΟΔΑ ΕΠΟΜΕΝΩΝ ΧΡΗΣΕΩΝ		46.410.633,00

2.ΕΣΟΔΑ ΧΡΗΣΕΩΣ ΕΙΣΠΡΑΚΤΕΑ	337.650,00
3.ΛΟΙΠΟΙ ΜΕΤΑΒΑΤΙΚΟΙ ΛΟΓ/ΣΜΟΙ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟΥ	7.116.512,00
	<u>53.864.795,00</u>
ΓΕΝΙΚΟ ΣΥΝΟΛΟ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟΥ (B+Γ+Δ+E)	<u>3.242.944.553,00</u>

ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΙ ΤΑΞΕΩΣ ΧΡΕΩΣΤΙΚΟΙ

1.ΑΛΛΟΤΡΙΑ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ	0,00
2.ΧΡΕΩΣΤΙΚΟΙ ΛΟΓ/ΣΜΟΙ ΕΓΓΥΗΣΕΩΝ ΚΑΙ ΕΜΠΡ.	3.506.495,00
4.ΛΟΙΠΟΙ ΛΟΓ/ΣΜΟΙ ΤΑΞΕΩΣ	759.524,00
	<u>4.266.019,00</u>

ΠΑΘΗΤΙΚΟ

ΠΟΣΑ ΚΛΕΙΟΜΕΝΗΣ ΧΡΗΣΕΩΣ 2004

A. ΙΔΙΑ ΚΕΦΑΛΑΙΑ

I. Μετοχικό Κεφάλαιο

(238.260.129 κοινές ανώνυμες μετοχές των 0.50 Ευρώ)

1.Καταβεβλημένο 119.130.065,00

II. Διαφορά από έκδοση μετοχών υπέρ το άρτιο 1.959.676.656,00

III. Διαφορές αναπροσαρμογής-Επιχορηγήσεις επενδύσεων

1.Διαφορές αναπροσαρμογής αξίας συμμετοχών 2.560.459,00

2.Διαφορές από αναπροσαρμογή αξίας λοιπών περιουσιακών στοιχείων 3.356.136,00

3.Επιχορηγήσεις επενδύσεων πάγιου ενεργητικού 915.073,00

6.831.668,00

IV. Αποθεματικά Κεφάλαια

1.Τακτικό αποθεματικό 50.093.416,00

2.Αποθεματικά καταστατικού 104,00

3.Ειδικά αποθεματικά 483,00

4.Έκτακτα αποθεματικά 14.818.211,00

5.Αφορολόγητα αποθεματικά ειδικών διατάξεων νόμων 192.598.348,00

257.510.562,00

V. Αποτελέσματα εις νέο

Υπόλοιπο κερδών χρήσεως εις νέο 532.327.751,00

VII. Συναλλαγματική διαφορά μετατροπής ισολογισμών θυγατρικών εξωτερικού

168.499.087,00

VIII. Διαφορές ενοποίησης -2.766.815.768,00

IX. Δικαιώματα μειοψηφίας 87.711.663,00

**ΣΥΝΟΛΟ ΙΔΙΩΝ ΚΕΦΑΛΑΙΩΝ
(ΑΙ+ΑΙΙ+ΑΙΙΙ+ΑΙΙΙΙ+ΑΙΙΙΙΙ+ΑΙΙΙΙΙ+ΑΙΙΙΙΙ+ΑΙΙΙΙΙ)**

364.871.684,00

Β. ΠΡΟΒΛΕΨΕΙΣ ΓΙΑ ΚΙΝΔΥΝΟΥΣ ΚΑΙ ΕΞΟΔΑ

1. Προβλέψεις για αποζημίωση προσωπικού λόγω εξόδου από την υπηρεσία 105.251.800,00

2. Λοιπές προβλέψεις 12.933.539,00

3. Προβλέψεις για αναβαλλόμενους φόρους 78.818.423,00

197.003.762,00

Γ. ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ

I. Μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις

1. Ομολογιακά Δάνεια 1.417.153.002,00

2. Δάνεια Τραπεζών 5.949.855,00

8. Λοιπές μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις 176.359.537,00

1.599.462.394,00

ΙΑ. Λοιπές μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις

1. Είδη συσκευασίας πληρωτέα σε μη προβλεπόμενο χρόνο 132.673.934,00

ΙΙ. Βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις

1. Προμηθευτές 214.158.870,00

2. Γραμμάτια πληρωτέα 3.294.080,00

3. Τράπεζες λογαριασμοί (βραχυπρόθεσμων υποχρεώσεων) 95.872.350,00

4. Προκαταβολές πελατών 3.196.943,00

5. Υποχρεώσεις από Φόρους και Τέλη 113.118.023,00

6. Ασφαλιστικοί Οργανισμοί 3.845.055,00

7. Μακροπρ. Υποχρ. Πληρωτέες στην επόμενη χρήση 15.901.869,00

10. Μερίσματα πληρωτέα 66.726.493,00

11. Πιστωτές διάφοροι 154.506.745,00

670.620.428,00

ΣΥΝΟΛΟ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΩΝ (ΓΙ+ΓΙΑ+ΓΙΙ)

2.402.756.756,00

Δ. ΜΕΤΑΒΑΤΙΚΟΙ ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΙ ΠΑΘΗΤΙΚΟΥ

1. Έσοδα επομένων χρήσεων 12.663.511,00

2. Έξοδα χρήσεως δεδουλευμένα 256.395.465,00

3. Λοιποί μεταβατικοί λογαριασμοί παθητικού 9.253.375,00

278.312.351,00

ΓΕΝΙΚΟ ΣΥΝΟΛΟ ΠΑΘΗΤΙΚΟΥ (Α+Β+Γ+Δ)

3.242.944.553,00

ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΙ ΤΑΞΕΩΣ ΠΙΣΤΩΤΙΚΟΙ

1. Δικαιούχοι αλλότριων περιουσιακών στοιχείων	0,00
2. Πιστωτικοί λογαριασμοί εγγυήσεων και εμπραγμάτων ασφαλειών	13.506.495,00
4. Λοιποί λογαριασμοί τάξεως	<u>759.524,00</u>
	<u>14.266.019,00</u>

Πηγή: Χρηματιστήριο Αθηνών Α.Ε., διαθέσιμο

σε: http://www.athex.gr/content/gr/Companies/ListedCo/Financial_Statements/2004-4/COCA-COLA%20%20%CE%95.%CE%95.%CE%95..pdf

Πίνακας 4.4: Ενοποιημένος Ισολογισμός σύμφωνα με τα Δ.Λ.Π.

<u>ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΙΣΟΛΟΓΙΣΜΟΥ</u> (Ποσά σε εκατ. Ευρώ)	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΙΑ	
	31/12/2005	31/12/2004	31/12/2005	31/12/2004
<u>ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ</u>				
Ασώματες ακινητοποιήσεις	1.846,80	1.683,50	7,50	7,50
Ενσώματες ακινητοποιήσεις	2.287,40	2.061,10	182,30	191,10
Συμμετοχές σε θυγατρικές επιχειρήσεις	0,00	0,00	2.348,90	2.306,80
Λοιπά μακροπρόθεσμα στοιχεία	<u>87,50</u>	<u>77,10</u>	<u>14,10</u>	<u>11,80</u>
Σύνολο πάγιου ενεργητικού	<u>4.221,70</u>	<u>3.821,70</u>	<u>2.552,80</u>	<u>2.517,20</u>
Αποθέματα	377,10	334,90	34,00	37,80
Πελάτες και λοιπές βραχυπρόθεσμες απαιτήσεις	803,70	671,90	118,20	130,20
Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα	<u>182,40</u>	<u>38,30</u>	<u>21,20</u>	<u>7,50</u>
Σύνολο κυκλοφορούντος ενεργητικού	<u>1.363,20</u>	<u>1.045,10</u>	<u>173,40</u>	<u>175,50</u>
<u>ΣΥΝΟΛΟ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟΥ</u>	<u>5.584,90</u>	<u>4.866,80</u>	<u>2.726,20</u>	<u>2.692,70</u>
<u>ΠΑΘΗΤΙΚΟ</u>				
Βραχυπρόθεσμος δανεισμός	575,80	95,00	20,70	19,70
Λοιπές βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις	<u>990,20</u>	<u>885,00</u>	<u>100,00</u>	<u>113,90</u>
Σύνολο βραχυπρόθεσμων υποχρεώσεων	<u>1.566,00</u>	<u>980,00</u>	<u>120,70</u>	<u>133,60</u>
Μακροπρόθεσμος δανεισμός	1.327,50	1.454,00	478,20	488,50
Λοιπές μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις	<u>243,50</u>	<u>364,80</u>	<u>25,10</u>	<u>22,90</u>
Σύνολο μακροπρόθεσμων υποχρεώσεων	<u>1.571,00</u>	<u>1.818,80</u>	<u>503,30</u>	<u>511,40</u>
Καθαρή θέση	2.352,60	1.980,30	2.102,20	2.047,70
Δικαιώματα Μειοψηφίας	<u>95,30</u>	<u>87,70</u>	<u>0,00</u>	<u>0,00</u>
Σύνολο Καθαρής Θέσης	<u>2.447,90</u>	<u>2.068,00</u>	<u>2.102,20</u>	<u>2.047,70</u>
<u>ΣΥΝΟΛΟ ΠΑΘΗΤΙΚΟΥ ΚΑΙ ΚΑΘΑΡΗΣ ΘΕΣΗΣ</u>	<u>5.584,90</u>	<u>4.866,80</u>	<u>2.726,20</u>	<u>2.692,70</u>

Πηγή: Χρηματιστήριο Αθηνών Α.Ε., διαθέσιμο σε:

http://www.athex.gr/content/gr/Companies/ListedCo/Financial_Statements/FS_default.asp?ctxt=&yId=2005&BDId=4&FSId=-1&UId=-1

ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ

Αντίστοιχα παρατηρώντας την κατάρτιση της Δημοσιευμένης Κατάστασης Αποτελεσμάτων της Χρήσης 2005 βάσει Δ.Π.Χ.Π. στην οποία παρουσιάζονται συγκριτικά τα στοιχεία της Χρήσης 2004 βάσει Δ.Π.Χ.Π. και συγκρίνοντάς τη με τη Δημοσιευμένη Κατάσταση Αποτελεσμάτων της Χρήσης 2004 βάσει των Ε.Λ.Π. , η προσοχή μας εστιάζεται στο διαφορετικό αποτέλεσμα Χρήσης 2004 που προκύπτει για την Εταιρεία βάσει των αρχών Ε.Λ.Π. και Δ.Λ.Π..

Πίνακας 4.5: Ενοποιημένη κατάσταση Αποτελεσμάτων Χρήσεως σύμφωνα με τα Ε.Λ.Π.

ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΗ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΥ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ ΧΡΗΣΕΩΣ

31ης ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2004 (1 ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΥ-31 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2004)

I. ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΕΚΜΕΤΑΛΛΕΥΣΕΩΣ

ΠΟΣΑ ΚΛ/ΝΗΣ ΧΡΗΣΕΩΣ 2004

Κύκλος εργασιών (πωλήσεις)		4.287.809.834,00
ΜΕΙΟΝ: Κόστος πωλήσεων		2.570.406.053,00
Μικτά αποτελέσματα (κέρδη) εκμεταλλεύσεως		<u>1.717.403.781,00</u>
ΠΛΕΟΝ: Άλλα έσοδα εκμεταλλεύσεως		13.081.686,00
ΣΥΝΟΛΟ		1.730.485.467,00
ΜΕΙΟΝ: 1. Έξοδα διοικητικής λειτουργίας	311.820.160,00	
3. Έξοδα λειτουργίας διαθέσεως	<u>1.007.586.738,00</u>	<u>1.319.406.898,00</u>
Μερικά αποτελέσματα (κέρδη) εκμεταλλεύσεως		411.078.569,00
ΠΛΕΟΝ:		
1. Έσοδα συμμετοχών	72.047,00	
1α. Κέρδη συμμετοχών σε συγγενείς επιχειρήσεις	1.695.486,00	
2. Έσοδα χρεογράφων	11.437,00	
4. Πιστωτικοί τόκοι και συναφή έξοδα	6.759.833,00	
ΜΕΙΟΝ:		
3. Χρεωστικοί τόκοι και συναφή έξοδα	<u>67.064.439,00</u>	-58.525.636,00
Ολικά αποτελέσματα (κέρδη) εκμεταλλεύσεως		352.552.933,00

Π. ΠΛΕΟΝ: Έκτακτα αποτελέσματα			
1.Έκτακτα και ανόργανα έσοδα	574.370,00		
2.Έκτακτα κέρδη	190.469,00		
3.Έσοδα προηγούμενων χρήσεων	369.752,00		
4.Έσοδα από προβλέψεις προηγούμενων χρήσεων	<u>7.224.988,00</u>	8.359.579,00	
ΜΕΙΟΝ:			
1.Έκτακτα και ανόργανα έξοδα	7.560.804,00		
2.Έκτακτες ζημιές	21.812.992,00		
2α.Αναπροσαρμογή λόγω πληθωρισμού	2.435.600,00		
3.Έξοδα προηγούμενων χρήσεων	3.209.235,00		
4.Προβλέψεις για έκτακτους κινδύνους	<u>9.110.988,00</u>	<u>44.129.619,00</u>	<u>-35.770.040,00</u>
Οργανικά και έκτακτα αποτελέσματα (κέρδη)			316.782.893,00
ΜΕΙΟΝ:			
Σύνολο αποσβέσεων πάγιων στοιχείων		301.147.468,00	
Μείον: οι από αυτές ενσωμ. στο λειτουργικό κόστος		<u>301.147.468,00</u>	0,00
ΚΑΘΑΡΑ ΑΠΟΤΕΛ. -ΚΕΡΔΗ ΧΡΗΣΕΩΣ προ φόρων*			316.782.893,00

Πηγή: Χρηματιστήριο Αθηνών Α.Ε., διαθέσιμο

σε: http://www.athex.gr/content/gr/Companies/ListedCo/Financial_Statements/2004-4/COCA-COLA%20%20%CE%95.%CE%95.%CE%95..pdf

* Κατά τα Ελληνικά Λογιστικά Πρότυπα τα Καθαρά αποτελέσματα προ φόρων δεν εμφανίζονται στην ενοποιημένη κατάσταση αποτελεσμάτων χρήσης αλλά φαίνονται στον πίνακα διάθεσης κερδών.

Πίνακας 4.6:Ενοποιημένα Αποτελέσματα Χρήσεως σύμφωνα με τα Δ.Λ.Π..

<u>ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ</u> <u>ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ ΧΡΗΣΕΩΣ</u>	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΙΑ	
	Χρήση 2005	Χρήση 2004	Χρήση 2005	Χρήση 2004
(Ποσά σε εκατ. Ευρώ)				
Κύκλος εργασιών	4.780,30	4.247,50	584,20	596,00
Κόστος πωλήσεων	<u>-2.818,80</u>	<u>-2.525,60</u>	<u>-323,00</u>	<u>-336,20</u>
Μικτά κέρδη	1.961,50	1.721,90	261,20	259,80
Λειτουργικά έξοδα	-1.459,70	-1.286,70	-180,70	-180,10
Αποσβέσεις ασώματων ακινητοποιήσεων	-0,60	-106,60	0,00	-1,00
Αναμορφώσεις ασώματων ακινητοποιήσεων	-26,50	-24,60	0,00	0,00
Έξοδα αναδιοργάνωσης	<u>-13,80</u>	<u>-49,50</u>	<u>0,00</u>	<u>0,00</u>
Σύνολο Λειτουργικών Εξόδων	<u>-1.500,60</u>	<u>-1.467,40</u>	<u>-180,70</u>	<u>-181,10</u>
Λειτουργικά Αποτελέσματα	460,90	254,50	80,50	78,70
Χρηματοοικονομικά έξοδα	-54,80	-64,80	-15,10	-16,20
Έσοδα από μερίσματα	<u>0,00</u>	<u>0,00</u>	<u>62,90</u>	<u>30,10</u>
Κέρδη προ φόρων	406,10	189,70	128,30	92,60

Φόροι	-86,60	-69,90	-48,40	-34,80
Κέρδη από συγγενείς επιχειρήσεις	<u>0,90</u>	<u>1,20</u>	<u>0,00</u>	<u>0,00</u>
Κέρδη χρήσεως μετά από φόρους	<u>320,40</u>	<u>121,00</u>	<u>79,90</u>	<u>57,80</u>
Κατανέμονται σε:				
Δικαιώματα Μειοψηφίας	12,30	14,30	0,00	0,00
Μετόχους Εταιρείας	308,10	106,70	79,90	57,80
Βασικά & μειωμένα κέρδη ανά μετοχή (Ευρώ)	1,29	0,45		

Πηγή: Χρηματιστήριο Αθηνών Α.Ε., διαθέσιμο σε:

http://www.athex.gr/content/gr/Companies/ListedCo/Financial_Statements/FS_default.asp?ctxt=&yId=2005&BDId=4&FSId=-1&Uid=-1

ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΤΑΜΕΙΑΚΩΝ ΡΟΩΝ

Σκοπός του ΔΛΠ 7 – Ωφέλειες των πληροφοριών που παρέχονται μέσω των Ταμειακών Ροών.

Μέσω του Προτύπου αυτού οι χρήστες των Οικονομικών Καταστάσεων πληροφορούνται για τη δυνατότητα μιας Επιχείρησης να δημιουργεί ταμειακά διαθέσιμα και ταμειακά ισοδύναμα και τη χρήση αυτών από τη Διοίκηση της επιχείρησης. Ενημερώνονται για τις μεταβολές στο Ενεργητικό και το Παθητικό, τη δυνατότητα της επιχείρησης να παράγει μελλοντικές ταμειακές ροές, να εκπληρώσει τις μελλοντικές της υποχρεώσεις καθώς και την πιθανότητα να αντιμετωπίσει προβλήματα ρευστότητας στο μέλλον. Παρέχονται επίσης αντίστοιχες πληροφορίες στο management της επιχείρησης όπως, η ικανότητα να συνεχίσει τη λειτουργική δραστηριότητά της, να εκπληρώσει τις υποχρεώσεις της και να καταβάλλει μερίσματα στους επενδυτές της.

Ο Ισολογισμός απεικονίζει την εικόνα της επιχείρησης σε μια συγκεκριμένη χρονική στιγμή, δεν παρέχει πληροφόρηση για τη διαμόρφωση των Ιδίων Κεφαλαίων κάτι το οποίο επιτυγχάνεται μέσω της Κατάστασης Ταμειακών Ροών. Παρέχεται επίσης η δυνατότητα της συγκρισιμότητας της απόδοσης μιας επιχείρησης σε σχέση με τις υπόλοιπες δεδομένου ότι, περιορίζονται οι επιδράσεις που επέρχονται από τη χρήση διαφορετικών λογιστικών χειρισμών μεταξύ των επιχειρήσεων.

Για τους λόγους αυτούς η Κατάσταση Ταμειακών Ροών είναι υποχρεωτική, θεωρείται αναπόσπαστο τμήμα των Οικονομικών Καταστάσεων και επιβάλλεται για όλους τους τύπους επιχειρήσεων, ανεξαρτήτως κλάδου.

Το ΔΛΠ 7 άρχισε να εφαρμόζεται για τις Οικονομικές Καταστάσεις που καλύπτουν τις περιόδους από την 1.1.1994 και μετέπειτα και αντικατέστησε το ΔΛΠ 7 «Κατάσταση μεταβολών χρηματοοικονομικής θέσεως»

Η κατάσταση στην Ελλάδα

Στην Ελλάδα η κατάρτιση της Κατάστασης Ταμειακών Ροών δεν απαιτείται από τη Νομοθεσία, έτσι μέχρι πριν λίγα χρόνια οι Καταστάσεις αυτές συντάσσονταν από λίγες μόνο Εταιρείες, κυρίως θυγατρικές πολυεθνικών Εταιρειών. Από το 2000 μέσω της απόφασης 5/204/2000 της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς η σύνταξη της Κατάστασης Ταμειακών Ροών είναι επιβεβλημένη για τις εισηγμένες στο Χρηματιστήριο Αθηνών Εταιρείες. Βάσει σχετικού υποδείγματος της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς οι Ταμειακές Ροές απεικονίζονται με την έμμεση μέθοδο, καθαρές ροές από πληρωμές και εισπράξεις, ενώ δεν προβλέπεται η χρήση της άμεσης μεθόδου, αναμόρφωση κερδών χρήσεως.

Πίνακας 4.7: Κατάσταση Ταμειακών Ροών σύμφωνα με τα Δ.Λ.Π..

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ ΤΑΜΕΙΑΚΩΝ ΡΟΩΝ

	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΙΑ	
	Χρήση 2005	Χρήση 2004	Χρήση 2005	Χρήση 2004
(Ποσά σε εκατ. Ευρώ)				
<u>Λειτουργικές Δραστηριότητες:</u>				
Λειτουργικά αποτελέσματα	460,90	254,50	80,50	78,70
Αποσβέσεις ενσώματων ακινητοποιήσεων	315,30	289,40	30,50	30,80
Αποσβέσεις ασώματων ακινητοποιήσεων	0,60	106,60	0,00	1,00
Αναμορφώσεις ασώματων ακινητοποιήσεων	26,50	24,60	0,00	0,00
Προγράμματα μετοχών υπαλλήλων	3,60	1,40	2,10	0,80
Λοιπά μη ταμειακά στοιχεία	<u>0,90</u>	<u>3,60</u>	<u>0,00</u>	<u>0,90</u>
	<u>807,80</u>	<u>680,10</u>	<u>113,10</u>	<u>112,20</u>
Ζημιές/(Κέρδη) από πώληση παγίων	-10,90	-6,10	4,90	1,40
Μεταβολή στο κεφάλαιο κίνησης	-72,40	-14,60	13,90	-4,30
Φόροι Πληρωθέντες	<u>-105,30</u>	<u>-106,10</u>	<u>-39,50</u>	<u>-30,70</u>
Σύνολο ταμειακών ροών από λειτουργικές δραστηριότητες	<u>619,20</u>	<u>553,30</u>	<u>92,40</u>	<u>78,60</u>
Επενδυτικές δραστηριότητες:				

Πληρωμές για αγορές ενσώματων παγίων στοιχείων	-423,50	-362,00	-30,10	-35,70
Εισπράξεις από εκποίηση ενσώματων ακινητοποιήσεων	29,70	21,20	1,70	0,30
Καθαρές (πληρωμές)/ εισπράξεις (για)/ από επενδύσεις	-0,20	6,00	0,80	0,00
Εισπράξεις από εκποίηση σήματος	9,00	8,60	0,00	0,00
Καθαρές πληρωμές για εξαγορές θυγατρικών	-195,00	-3,10	-29,40	0,00
Πληρωμές για αύξηση του κεφαλαίου θυγατρικών	0,00	0,00	-11,20	-9,30
Σύνολο ταμειακών ροών από επενδυτικές δραστηριότητες	<u>-580,00</u>	<u>-329,30</u>	<u>-68,20</u>	<u>-44,70</u>
Χρηματοδοτικές δραστηριότητες:				
Επιστροφή κεφαλαίου στους μετόχους	0,00	-0,40	0,00	-0,40
Εισπράξεις από έκδοση μετοχών για δικαιώματα προαίρεσης	36,60	19,20	36,60	19,20
Καθαρή αύξηση/ (μείωση) στο δανεισμό	210,00	-125,60	-9,10	-4,20
Αποπληρωμή κεφαλαίου υποχρ/σεων χρημ/κων μισθώσεων	-16,80	-11,70	-0,20	-0,20
Καθαρές πληρωμές τόκων	-50,60	-55,30	-15,10	-16,00
Πληρωμές μερισμάτων	-76,50	-53,10	-66,70	-47,40
Εισπράξεις μερισμάτων	0,00	0,00	44,00	21,70
Σύνολο ταμειακών ροών από χρηματοδοτικές δραστηριότητες	<u>102,70</u>	<u>-226,90</u>	<u>-10,50</u>	<u>-27,30</u>
Αύξηση/ (Μείωση) στα ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα	141,90	-2,90	13,70	6,60
Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα έναρξης χρήσεως	38,30	39,40	7,50	0,90
Επίδραση συναλλαγματικών διαφορών	2,20	1,80	0,00	0,00
Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα λήξης χρήσεως	<u>182,40</u>	<u>38,30</u>	<u>21,20</u>	<u>7,50</u>

Πηγή: Χρηματιστήριο Αθηνών Α.Ε., διαθέσιμο σε:

http://www.athex.gr/content/gr/Companies/ListedCo/Financial_Statements/FS_default.asp?ctxt=&yId=2005&BDId=4&FSId=-1&UID=-1

4.5 Διαφορές των Ενοποιημένων Οικονομικών Καταστάσεων ανάμεσα σε Ε.Λ.Π. και Δ.Λ.Π. μέσω την χρήση Πινάκων.

Πίνακας 4.8: Διαφορές σύμφωνα με τον Ενοποιημένο Ισολογισμό.

	Διεθνή Λογιστικά Πρότυπα (Δ.Λ.Π.)	Ελληνικά Λογιστικά Πρότυπα (Ε.Λ.Π.)	Διαφορές τιμών μεταξύ Δ.Λ.Π. και Ε.Λ.Π.

Σύνολο πάγιου ενεργητικού	3.821.700.000,00	2.112.605.334,00	1.709.094.666,00
Σύνολο Κυκλοφορούν Ενεργητικού	1.045.100.000,00	1.070.197.728,00	25.097.728,00
Γενικό Σύνολο ενεργητικού	4.866.800.000,00	3.242.944.553,00	1.623.855.447,00
Σύνολο υποχρεώσεων	2.798.800.000,00	2.402.756.756,00	396.043.244,00
Γενικό Σύνολο Παθητικού	4.866.800.000,00	3.242.944.553,00	1.623.855.447,00

Πίνακας 4.9: Διαφορές σύμφωνα με τα Ενοποιημένα αποτελέσματα χρήσης.

	Διεθνή Λογιστικά Πρότυπα (Δ.Λ.Π.)	Ελληνικά Λογιστικά Πρότυπα (Ε.Λ.Π.)	Διαφορές τιμών μεταξύ Δ.Λ.Π. και Ε.Λ.Π.
Κύκλος εργασιών (πωλήσεις)	4.247.500.000,00	4.287.809.834,00	40.309.834,00
Κέρδη προ φόρων	189.700.000,00	316.782.893,00	127.082.893,00

Όπως βλέπουμε στους παραπάνω πίνακες προκύπτουν σημαντικές διαφορές σχετικά με τις ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις όταν αυτές χρησιμοποιούνται με τα Διεθνή και με τα Ελληνικά Λογιστικά πρότυπα αντίστοιχα.

Οι πλήρες οικονομικές καταστάσεις, οι σημειώσεις καθώς και η έκθεση του Ορκωτού ελεγκτή λογιστή που αφορούν την ενοποίηση παρατίθενται στο Παράρτημα Α.

ΣΥΝΟΨΗ ΚΑΙ ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

Η ανάγκη της αντίληψης της οικονομικής κατάστασης και των αποτελεσμάτων του συνόλου των επιχειρήσεων που αποτελούν έναν όμιλο, οδήγησε στην έναρξη κατάρτισης των ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων.

Η εργασία μας αφορούσε την σύνταξη ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων, σύμφωνα με τα Ε.Λ.Π. και πως διαμορφώθηκαν μετά την υιοθέτηση των Διεθνών Λογιστικών Προτύπων.

Οι ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις σύμφωνα με τα Ε.Λ.Π. συντάσσονται σύμφωνα με τον κ.ν. 2190/1920 και ειδικότερα τα άρθρα (90-133).

Τα σημαντικότερα Διεθνή Λογιστικά Πρότυπα που χρησιμοποιούνται είναι το Δ.Λ.Π. 27 «Ενοποιημένες και ατομικές οικονομικές καταστάσεις», το Δ.Λ.Π. 28 «Επενδύσεις σε Συγγενείς επιχειρήσεις», καθώς και το Δ.Π.Χ.Α. 3 «Συνενώσεις επιχειρήσεων».

Αναμένονται όμως να έρθουν κάποιες αλλαγές και τροποποιήσεις στα Διεθνή Λογιστικά Πρότυπα μετά την 1^η Ιανουαρίου 2014 και συγκεκριμένα στα Δ.Π.Χ.Α. 10, Δ.Π.Χ.Α. 11, Δ.Π.Χ.Α 12, Δ.Λ.Π. 27 (Τροποποίηση), Δ.Λ.Π. 28 (Τροποποίηση).

Όσον αφορά τις ομοιότητες μεταξύ των Διεθνών Λογιστικών Προτύπων και των Ελληνικών Λογιστικών Προτύπων εντοπίζονται στην σχέση μητρικής- θυγατρικής, στις προϋποθέσεις εφαρμογής κάθετου και οριζόντιου ομίλου, καθώς και στον τρόπο υπολογισμού των δικαιωμάτων μειοψηφίας.

Αντιθέτως, οι κυριότερες διαφορές παρατηρούνται στον πίνακα διαθέσεως αποτελεσμάτων, στις τεχνικές ενοποίησης καθώς και στην αντιμετώπιση των διαφορών ενοποίησης.

Όσον αφορά στην πρώτη μετάβαση στα Δ.Λ.Π. κατά τη χρήση του 2005, παρατηρούνται σημαντικές διαφορές όσο αφορά τα μεγέθη του Ισολογισμού και των αποτελεσμάτων χρήσεως σε σχέση με τις προηγούμενες οικονομικές καταστάσεις που είχαν συνταχθεί κατά τα Ε.Λ.Π.

Όσον αφορά το επάγγελμα του λογιστή διαφαίνεται ότι η σύνταξη των ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων είναι ένα αρκετά περίπλοκο αντικείμενο και προϋποθέτει γνώσεις τόσο για τα Ελληνικά όσο και για τα Διεθνή Λογιστικά Πρότυπα. Για το λόγο αυτό προτείνεται να προσαρμοστούν τα προγράμματα σπουδών με την προσθήκη ανάλογων μαθημάτων ώστε να καλυφθούν οι νέες ανάγκες που έχουν προκύψει από την εφαρμογή της χρηματιστηριακής νομοθεσίας και των Δ.Λ.Π..

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Γκίνογλου Δημήτρης, Ταχυνάκης Παναγιώτης, **Λογιστική Ενοποιημένων Οικονομικών Καταστάσεων**, Εκδόσεις Rosili, Αθήνα 2004.

Βούλγαρη-Παπαγεωργίου Ευμ., **Χρηματιστήριο Αξιών και Χρηματιστήριο Παραγώγων**, Σύγχρονη Εκδοτική, Αθήνα 2002.

Καραγιώργος Θ, Πετρίδης Α, **Εφαρμογή των Διεθνών Λογιστικών Προτύπων (Δ.Λ.Π.) σε συνδυασμό με το Γενικό Λογιστικό Σχέδιο (Γ.Λ.Σ.)**, Εκδόσεις Γερμανός, Θεσσαλονίκη 2007.

Grand Thornton, Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς I.F.R.S., Εκδόσεις Grand Thornton, 2009.

Χύτης Ευάγγελος, Σημειώσεις Παραδόσεων Τ.Ε.Ι. Πρέβεζας, «Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις», Μάρτιος 2011.

ΔΙΑΔΙΚΤΥΑΚΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Διεθνή Λογιστικά Πρότυπα και Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς., διαθέσιμο σε: <http://www.taxheaven.gr/pages/ias>

Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς., διαθέσιμο σε:

<http://www.ifrs.org/Pages/default.aspx>

Ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις σύμφωνα με τα Ε.Λ.Π. και τα Δ.Λ.Π. διαθέσιμο σε:

<http://www.ase.gr/>

Όμιλος Επιχειρήσεων Τότση, Διεθνή Λογιστικά Πρότυπα, διαθέσιμο σε:

<http://www.logistis.gr/default.asp?pid=64>

Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Πληροφόρησης, διαθέσιμο σε:

<http://www.pwc.com/gr/en/ifrs-services/index.jhtml>

Ελληνικά και Διεθνή Λογιστικά Πρότυπα, διαθέσιμο σε:

<http://archive.in.gr/news/enronitis/b06.htm>

Εφημερίδα Καθημερινή, διαθέσιμο σε: διαθέσιμο σε:

<http://news.kathimerini.gr/4dcgi/ w articles economyerix 1 28/04/2002 23419>

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Α

Ετήσιες Οικονομικές καταστάσεις coca cola κατά την χρήση 2005.

Ενοποιημένος Ισολογισμός σύμφωνα με τα Δ.Λ.Π.

<u>ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΙΣΟΛΟΓΙΣΜΟΥ</u> (Ποσά σε εκατ. Ευρώ)	<u>ΟΜΙΛΟΣ</u>		<u>ΕΤΑΙΡΙΑ</u>	
	31/12/2005	31/12/2004	31/12/2005	31/12/2004
<u>ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ</u>				
Ασώματες ακινητοποιήσεις	1.846,80	1.683,50	7,50	7,50
Ενσώματες ακινητοποιήσεις	2.287,40	2.061,10	182,30	191,10
Συμμετοχές σε θυγατρικές επιχειρήσεις	0,00	0,00	2.348,90	2.306,80
Λοιπά μακροπρόθεσμα στοιχεία	<u>87,50</u>	<u>77,10</u>	<u>14,10</u>	<u>11,80</u>
Σύνολο πάγιου ενεργητικού	<u>4.221,70</u>	<u>3.821,70</u>	<u>2.552,80</u>	<u>2.517,20</u>
Αποθέματα	377,10	334,90	34,00	37,80
Πελάτες και λοιπές βραχυπρόθεσμες απαιτήσεις	803,70	671,90	118,20	130,20
Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα	<u>182,40</u>	<u>38,30</u>	<u>21,20</u>	<u>7,50</u>
Σύνολο κυκλοφορούντος ενεργητικού	<u>1.363,20</u>	<u>1.045,10</u>	<u>173,40</u>	<u>175,50</u>
ΣΥΝΟΛΟ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟΥ	<u>5.584,90</u>	<u>4.866,80</u>	<u>2.726,20</u>	<u>2.692,70</u>
<u>ΠΑΘΗΤΙΚΟ</u>				
Βραχυπρόθεσμος δανεισμός	575,80	95,00	20,70	19,70
Λοιπές βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις	<u>990,20</u>	<u>885,00</u>	<u>100,00</u>	<u>113,90</u>
Σύνολο βραχυπρόθεσμων υποχρεώσεων	<u>1.566,00</u>	<u>980,00</u>	<u>120,70</u>	<u>133,60</u>
Μακροπρόθεσμος δανεισμός	1.327,50	1.454,00	478,20	488,50
Λοιπές μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις	<u>243,50</u>	<u>364,80</u>	<u>25,10</u>	<u>22,90</u>
Σύνολο μακροπρόθεσμων υποχρεώσεων	<u>1.571,00</u>	<u>1.818,80</u>	<u>503,30</u>	<u>511,40</u>
Καθαρή θέση	2.352,60	1.980,30	2.102,20	2.047,70
Δικαιώματα Μειοψηφίας	<u>95,30</u>	<u>87,70</u>	<u>0,00</u>	<u>0,00</u>
Σύνολο Καθαρής Θέσης	<u>2.447,90</u>	<u>2.068,00</u>	<u>2.102,20</u>	<u>2.047,70</u>
ΣΥΝΟΛΟ ΠΑΘΗΤΙΚΟΥ ΚΑΙ ΚΑΘΑΡΗΣ ΘΕΣΗΣ	<u>5.584,90</u>	<u>4.866,80</u>	<u>2.726,20</u>	<u>2.692,70</u>

Ενοποιημένα Αποτελέσματα Χρήσεως σύμφωνα με τα Δ.Λ.Π..

<u>ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ</u> <u>ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ ΧΡΗΣΕΩΣ</u> (Ποσά σε εκατ. Ευρώ)	<u>ΟΜΙΛΟΣ</u>		<u>ΕΤΑΙΡΙΑ</u>	
	Χρήση 2005	Χρήση 2004	Χρήση 2005	Χρήση 2004
Κύκλος εργασιών	4.780,30	4.247,50	584,20	596,00
Κόστος πωλήσεων	<u>-2.818,80</u>	<u>-2.525,60</u>	<u>-323,00</u>	<u>-336,20</u>
Μικτά κέρδη	1.961,50	1.721,90	261,20	259,80

Λειτουργικά έξοδα	-1.459,70	-1.286,70	-180,70	-180,10
Αποσβέσεις ασώματων ακινητοποιήσεων	-0,60	-106,60	0,00	-1,00
Αναμορφώσεις ασώματων ακινητοποιήσεων	-26,50	-24,60	0,00	0,00
Έξοδα αναδιοργάνωσης	<u>-13,80</u>	<u>-49,50</u>	<u>0,00</u>	<u>0,00</u>
Σύνολο Λειτουργικών Εξόδων	<u>-1.500,60</u>	<u>-1.467,40</u>	<u>-180,70</u>	<u>-181,10</u>
Λειτουργικά Αποτελέσματα	460,90	254,50	80,50	78,70
Χρηματοοικονομικά έξοδα	-54,80	-64,80	-15,10	-16,20
Έσοδα από μερίσματα	<u>0,00</u>	<u>0,00</u>	<u>62,90</u>	<u>30,10</u>
Κέρδη προ φόρων	406,10	189,70	128,30	92,60
Φόροι	-86,60	-69,90	-48,40	-34,80
Κέρδη από συγγενείς επιχειρήσεις	<u>0,90</u>	<u>1,20</u>	<u>0,00</u>	<u>0,00</u>
Κέρδη χρήσεως μετά από φόρους	<u>320,40</u>	<u>121,00</u>	<u>79,90</u>	<u>57,80</u>
Κατανέμονται σε:				
Δικαιώματα Μειοψηφίας	12,30	14,30	0,00	0,00
Μετόχους Εταιρείας	308,10	106,70	79,90	57,80
Βασικά & μειωμένα κέρδη ανά μετοχή (Ευρώ)	1,29	0,45		

Πηγή: Χρηματιστήριο Αθηνών Α.Ε., διαθέσιμο σε:

http://www.athex.gr/content/gr/Companies/ListedCo/Financial_Statements/FS_default.asp?ctxt=&yId=2005&BDId=4&FSId=-1&UIId=-1

Κατάσταση Ταμειακών Ροών σύμφωνα με τα Δ.Λ.Π..

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ ΤΑΜΕΙΑΚΩΝ ΡΟΩΝ

(Ποσά σε εκατ. Ευρώ)	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΙΑ	
	Χρήση 2005	Χρήση 2004	Χρήση 2005	Χρήση 2004
<u>Λειτουργικές Δραστηριότητες:</u>				
Λειτουργικά αποτελέσματα	460,90	254,50	80,50	78,70
Αποσβέσεις ενσώματων ακινητοποιήσεων	315,30	289,40	30,50	30,80
Αποσβέσεις ασώματων ακινητοποιήσεων	0,60	106,60	0,00	1,00
Αναμορφώσεις ασώματων ακινητοποιήσεων	26,50	24,60	0,00	0,00
Προγράμματα μετοχών υπαλλήλων	3,60	1,40	2,10	0,80
Λοιπά μη ταμειακά στοιχεία	<u>0,90</u>	<u>3,60</u>	<u>0,00</u>	<u>0,90</u>
	<u>807,80</u>	<u>680,10</u>	<u>113,10</u>	<u>112,20</u>
Ζημιές/(Κέρδη) από πώληση παγίων	-10,90	-6,10	4,90	1,40
Μεταβολή στο κεφάλαιο κίνησης	-72,40	-14,60	13,90	-4,30
Φόροι Πληρωθέντες	<u>-105,30</u>	<u>-106,10</u>	<u>-39,50</u>	<u>-30,70</u>
Σύνολο ταμειακών ροών από λειτουργικές δραστηριότητες	<u>619,20</u>	<u>553,30</u>	<u>92,40</u>	<u>78,60</u>
<u>Επενδυτικές δραστηριότητες:</u>				
Πληρωμές για αγορές ενσώματων παγίων στοιχείων	-423,50	-362,00	-30,10	-35,70
Εισπράξεις από εκποίηση ενσώματων ακινητοποιήσεων	29,70	21,20	1,70	0,30

Καθαρές (πληρωμές)/ εισπράξεις (για)/ από επενδύσεις	-0,20	6,00	0,80	0,00
Εισπράξεις από εκποίηση σήματος	9,00	8,60	0,00	0,00
Καθαρές πληρωμές για εξαγορές θυγατρικών	-195,00	-3,10	-29,40	0,00
Πληρωμές για αύξηση του κεφαλαίου θυγατρικών	<u>0,00</u>	<u>0,00</u>	<u>-11,20</u>	<u>-9,30</u>
Σύνολο ταμειακών ροών από επενδυτικές δραστηριότητες	<u>-580,00</u>	<u>-329,30</u>	<u>-68,20</u>	<u>-44,70</u>
Χρηματοδοτικές δραστηριότητες:				
Επιστροφή κεφαλαίου στους μετόχους	0,00	-0,40	0,00	-0,40
Εισπράξεις από έκδοση μετοχών για δικαιώματα προαίρεσης	36,60	19,20	36,60	19,20
Καθαρή αύξηση/ (μείωση) στο δανεισμό	210,00	-125,60	-9,10	-4,20
Αποπληρωμή κεφαλαίου υποχρ/σεων χρημ/κων μισθώσεων	-16,80	-11,70	-0,20	-0,20
Καθαρές πληρωμές τόκων	-50,60	-55,30	-15,10	-16,00
Πληρωμές μερισμάτων	-76,50	-53,10	-66,70	-47,40
Εισπράξεις μερισμάτων	<u>0,00</u>	<u>0,00</u>	<u>44,00</u>	<u>21,70</u>
Σύνολο ταμειακών ροών από χρηματοδοτικές δραστηριότητες	<u>102,70</u>	<u>-226,90</u>	<u>-10,50</u>	<u>-27,30</u>
Αύξηση/ (Μείωση) στα ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα	141,90	-2,90	13,70	6,60
Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα έναρξης χρήσεως	38,30	39,40	7,50	0,90
Επίδραση συναλλαγματικών διαφορών	<u>2,20</u>	<u>1,80</u>	<u>0,00</u>	<u>0,00</u>
Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα λήξης χρήσεως	<u>182,40</u>	<u>38,30</u>	<u>21,20</u>	<u>7,50</u>

Πηγή: Χρηματιστήριο Αθηνών Α.Ε., διαθέσιμο σε:

http://www.athex.gr/content/gr/Companies/ListedCo/Financial_Statements/FS_default.asp?ctxt=&yId=2005&BDId=4&FSId=-1&UID=-1

**ΠΙΝΑΚΑΣ ΔΙΑΦΟΡΩΝ ΚΑΘΑΡΗΣ ΘΕΣΗΣ ΤΗΣ ΕΝΑΡΞΕΩΣ ΧΡΗΣΕΩΣ
(01.01.2005 και 01.01.2004) ΜΕΤΑΞΥ ΕΛΛΗΝΙΚΩΝ ΛΟΓΙΣΤΙΚΩΝ ΠΡΟΤΥΠΩΝ
(ΕΛΠ) ΚΑΙ ΔΙΕΘΝΩΝ ΛΟΓΙΣΤΙΚΩΝ ΠΡΟΤΥΠΩΝ (Δ.Λ.Π.)**

(Ποσά σε εκατ. Ευρώ)

	ΟΜΙΛΟΣ	
	<u>ΧΡΗΣΗ</u> <u>05</u>	<u>ΧΡΗΣΗ</u> <u>04</u>
Καθαρή θέση έναρξης Ε.Λ.Π	364,90	177,50
Λογιστικός χειρισμός ασώματων ακινητοποιήσεων (υπεραξίας-goodwill)	1.670,70	1.793,20
Προσαρμογή της απόσβεσης και της αποτίμησης ασώμ. Και ενσ. Ακιν.	20,10	4,90
Προσαρμογή αποτίμησης θυγατρικής κατά την εξαγορά	0,00	0,00
Προσαρμογή της αποτίμησης των αποθεμάτων και της κοστολόγησης	-0,60	-0,80
Προσαρμογή πρόβλεψης για επισφαλείς απαιτήσεις	-29,20	-23,50
Προσαρμογή πρόβλεψης αποζημίωσης προσωπικού	-16,30	-14,30
Αναγνώριση αναβαλλόμενου φόρου	6,90	-21,00

Προσαρμογή λοιπών προβλέψεων	-12,50	-12,00
Αντιλογισμός διανομής	66,70	47,40
Λοιπές διαφορές	-2,70	1,20
Καθαρή θέση έναρξης Δ.Π.Χ.Π	<u>2.068,00</u>	<u>1.952,60</u>

Πηγή: Χρηματιστήριο Αθηνών Α.Ε., διαθέσιμο σε:

http://www.athex.gr/content/gr/Companies/ListedCo/Financial_Statements/FS_default.asp?ctxt=&yId=2005&BDId=4&FSId=-1&UID=-1

ΕΚΘΕΣΗ ΕΛΕΓΧΟΥ ΟΡΚΩΤΟΥ ΕΛΕΓΚΤΗ ΛΟΓΙΣΤΗ

Προς τους Μετόχους της Ανώνυμης Εταιρείας Coca-Cola Ελληνική Εταιρεία Εμφιαλώσεως Α.Ε. και των θυγατρικών της.

Ελέγξαμε το συνημμένο ενοποιημένο Ισολογισμό της Coca-Cola Ελληνική Εταιρεία Εμφιαλώσεως Α.Ε. και των θυγατρικών της (ο «Όμιλος») της 31ης Δεκεμβρίου 2005 και τις σχετικές ενοποιημένες καταστάσεις αποτελεσμάτων, ταμειακών ροών και μεταβολών ιδίων κεφαλαίων του Ομίλου, για την εταιρική χρήση που έληξε την 31 Δεκεμβρίου 2005. Η ευθύνη της σύνταξης των οικονομικών καταστάσεων, βαρύνει τη Διοίκηση της Εταιρείας. Η δική μας ευθύνη περιορίζεται στη διαμόρφωση και τη διατύπωση γνώμης επί των οικονομικών καταστάσεων με βάση το διενεργηθέντα έλεγχο.

Ο έλεγχός μας διενεργήθηκε σύμφωνα με τα Ελληνικά Ελεγκτικά Πρότυπα που είναι εναρμονισμένα με τα Διεθνή Ελεγκτικά Πρότυπα. Τα πρότυπα αυτά απαιτούν το σχεδιασμό και την εκτέλεση του ελεγκτικού έργου κατά τρόπο που διασφαλίζει με εύλογη βεβαιότητα ότι οι οικονομικές καταστάσεις είναι απαλλαγμένες από ουσιώδεις ανακρίβειες και παραλείψεις. Ο έλεγχος περιλαμβάνει την εξέταση, σε δειγματοληπτική βάση, αποδεικτικών στοιχείων που υποστηρίζουν τα ποσά και τις πληροφορίες που περιλαμβάνονται στις οικονομικές καταστάσεις. Ο έλεγχος επίσης περιλαμβάνει την αξιολόγηση των λογιστικών αρχών που ακολουθήθηκαν, των εκτιμήσεων της Διοίκησης της Εταιρείας και γενικότερα της παρουσίασης των δεδομένων στις οικονομικές καταστάσεις καθώς και τη συμφωνία του περιεχομένου της Έκθεσης του Διοικητικού Συμβουλίου που επισυνάπτεται στις οικονομικές καταστάσεις. Πιστεύουμε ότι ο έλεγχος που διενεργήθηκε παρέχει επαρκή βάση για τη διαμόρφωση της γνώμης μας.

Κατά τη γνώμη μας οι προαναφερόμενες ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις παρουσιάζουν εύλογα από κάθε ουσιώδη πλευρά την οικονομική θέση του Ομίλου κατά την 31 Δεκεμβρίου 2005 και τα αποτελέσματα των εργασιών του καθώς και τις ταμειακές ροές του Ομίλου της χρήσης που έληξε αυτήν την ημερομηνία, σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Πληροφόρησης όπως αυτά υιοθετήθηκαν από την Ε.Ε. και το

περιεχόμενο της Έκθεσης του Διοικητικού Συμβουλίου συμφωνεί με τις προαναφερόμενες οικονομικές καταστάσεις.

Επίσης, κατά τη γνώμη μας οι προαναφερόμενες ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις παρουσιάζουν εύλογα από κάθε ουσιώδη πλευρά την οικονομική θέση του Ομίλου κατά την 31 Δεκεμβρίου 2005 και τα αποτελέσματα των εργασιών του καθώς και τις ταμειακές ροές του Ομίλου της χρήσης που έληξε αυτή την ημερομηνία, σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Πληροφόρησης όπως έχουν εκδοθεί από το Συμβούλιο Διεθνών Λογιστικών Προτύπων.

ΕΤΑΙΡΙΕΣ ΠΟΥ ΕΝΟΠΙΟΥΝΤΑΙ

Στις ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις περιλαμβάνονται οι απλές ή οι ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις των παρακάτω θυγατρικών.

Εταιρεία	Έδρα	Ποσοστό	Μέθοδος ενοποίησης
COCA COLA ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΤΑΙΡΙΑ ΕΜΦΙΑΛΩΣΕΩΣ Α.Ε.	Μαρούσι	Μητρική	Ολική
ΤΕΛΕΡΕΞ Α.Ε.	Μαρούσι	100%	Ολική
ΕΛΧΥΜ Α.Ε.	Μαρούσι	100%	Ολική
ΤΣΑΚΙΡΗΣ Α.Β.Ε.Ε.	Αταλάντη	100%	Ολική
COCA COLA BOTTLERS LTD	Β. Ιρλανδία	100%	Ολική
DUNLOGAN LTD	Β. Ιρλανδία	100%	Ολική
CLARINA HOLDING S.	Λουξεμβούργο	100%	Ολική
SOFTINVEST HOLDINGS LTD	Λευκωσία, Κύπρος	100%	Ολική
SOFTBEV INVESTMENTS LTD	Λευκωσία, Κύπρος	100%	Ολική
BALKANINVEST HOLDINGS LTD	Λευκωσία, Κύπρος	100%	Ολική
3E (CYPRUS) LTD	Λευκωσία, Κύπρος	100%	Ολική
SOFTBUL INVESTMENTS LTD	Λευκωσία, Κύπρος	100%	Ολική
ΜΠΡΟΥΙΝΒΕΣΤ Α.Ε.	Μαρούσι	50%	Αναλογική

